
Aika 15.02.2021, klo 16:00 - 18:08

Paikka Sähköinenkokous

Käsitellyt asiat

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 2 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 3 Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025**
- § 4 Eroaminen keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä**
- § 5 Raportti vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten edellyttämien toimenpiteiden toteutumisesta**

Lisäpykälät

- § 6 Valtuustoaloite nuorten pahoinvoinnin ennaltaehkäisy**
- § 7 Valtuustoaloite kohti kestäviä hankintoja**
- § 8 Valtuustoaloite Rovaniemelle taiteilijaresidenssi turvapaikanhakija- tai pakolaistaustaisille taiteilijoille**
- § 9 Valtuustoaloite maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin**
- § 10 Valtuustoaloite pysäköinti Riistatien varrella**
- § 11 Valtuustoaloite kierrätysroskikset**
- § 12 Valtuustoaloite Susivoudin ulkokuntosali**

Saapuvilla olleet jäsenet

Heikki Autto, puheenjohtaja
Susanna Junntila, 1. varapuheenjohtaja
Johanna Ojala-Niemelä, 2. varapuheenjohtaja, saapui 16:50
Aatos Nätyнки, 3. varapuheenjohtaja
Anitta Ylitörmänen
Anna Suomalainen
Eemeli Kajula
Esko-Juhani Tennilä
Hannu Ovaskainen
Harri Rapo
Heikki Luiro
Hilpi Ahola
Jaakko Huttunen
Jaakko Portti
Juhani Juuruspölvö
Kaisu Huhtalo
Kalervo Björkbacka
Kari Tuominen, poistui 17:58
Liisa Ansala
Maarit Simoska, saapui 16:19
Mari Jolanki
Maria-Riitta Mällinen
Matti Henttunen
Matti Pöykkö
Matti Torvinen, poistui 18:00
Merja Mäntyniemi
Miikka Keränen
Mikkel Näkkäläjärvi
Pertti Lakkala
Petri Keihäskoski
Petteri Pohja, poistui 17:33
Päivi Alanne-Kunnari
Päivi Alaoja
Raimo Miettunen
Reino Rissanen
Riitta-Maija Hokkanen
Riku Tapio
Saara Koikkalainen
Sakke Rantala
Sanna Karhu
Sanna Luoma
Sara Seppänen
Sari Hänninen
Sisko Koskiniemi
Terhi Heikkilä
Tiina Outila
Timo Tolonen

Vesa Puuronen
Maija Pirttijärvi, varajäsen
Ari Paldan, varajäsen
Heikki Poranen, varajäsen
Seija Hiltunen, varajäsen, poistui 16:50

Muut saapuvilla olleet

Kaisa Laitinen, kaupunginsihteeri, sihteeri
Minna Muukkonen, vammaisneuvoston edustaja, poistui 17:50
Raili Kerola, vanhusneuvoston edustaja
Evilla Lumme, nuorisovaltuuston edustaja
Nea Mustonen, hallintosihteeri
Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja
Johanna Tikkanen, tiedottaja
Jukka Kujala, toimialajohtaja
Antti Lassila, toimialajohtaja
Matti Hämäläinen, hallintosihteeri
Antti Määttä, henkilöstöjohtaja, poistui 18:01
Juuso Kataja, vs. kaupunkitarkastaja, poistui 18:03
Jari Kotimäki, tarkastuspäällikkö
Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö, poistui 17:20

Poissa

Jouko Lampela
Marjo Rundgren
Mika Kansanniva

Allekirjoitukset

Heikki Autto
Puheenjohtaja

Kaisa Laitinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

21.02.2021

22.02.2021

Miikka Keränen

Petri Keihäskoski

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla
23.2.2021 alkaen.

hallintosihteeri Nea Mustonen

---

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

- todetaan läsnäolijat sekä ääni- ja kuvayhteys
- valtuutettujen esteilmoitukset
- kokouskutsut ja kuulutukset
- hyväksytään työjärjestys

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Puheenjohtaja kävi läpi osanottajat sekä osanottajien näkö- ja kuuloyhteyden. Poissa varsinaisista valtuutetuista olivat Johanna Ojala-Niemelä, Jouko Lampela, Maarit Simoska, Marjo Rundgren ja Mika Kansanniva.

Varajäsenistä läsnä olivat Maija Pirttijärvi, Ari Paldan, Seija Hiltunen ja Heikki Poranen.

Kokouskutsu ja esityslista on julkaistu CaseM sähköisessä kokoustyötilassa sekä Rovaniemen kaupungin internetsivuilla 4.2.2021.

Kokouskutsu on kuulutettu virallisella ilmoitustaululla 9.2.2021.

Kokouskutsu on kuulutettu sanomalehti Lapin Kansassa ja Uusi Rovaniemi lehdessä 10.2.2021.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Mika Kansanniva ja Miikka Keränen. Seuraavina vuorossa ovat Petri Keihäskoski ja Saara Koikkalainen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Miikka Keränen ja Petri Keihäskoski.

Perusturvalautakunta, § 32,26.02.2020
Perusturvalautakunta, § 134,25.11.2020
Vanhusneuvosto, § 35,11.12.2020
Sivistyslautakunta, § 195,16.12.2020
Vammaisneuvosto, § 32,18.12.2020
Kaupunginhallitus, § 8,18.01.2021
Elinvoimalautakunta, § 5,26.01.2021
Kaupunginvaltuusto, § 3, 15.02.2021

§ 3

Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025

ROIDno-2020-523

Perusturvalautakunta, 26.02.2020, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:
Johanna Lohtander
johanna.lohtander@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2020 ja siihen sisältyvä toimenpideohjelma vuosille 2015 – 2017 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.3.2015. Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen sisältyy myös osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa ja vuosina 2017 – 2019 on ikäihmisten palvelujen kehittämistä ja järjestämistä ohjattu myös erillisillä suunnitelmilla mm. Ikäihmisten palvelujen strateginen suunnitelma vuosille 2016 – 2018 NHG:n tuella.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista (980/2012, 5 §) niin kutsuttu vanhuspalvelulaki velvoittaa kuntia tarkistamaan ja laatimaan suunnitelman toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Lain mukaan suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkastettava valtuustokausittain.

Suunnitelmassa (5 §) tulee olla esitettynä:

1. Arvio ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilasta, heille tarjottavista palveluista ja palvelurakenteeseen vaikuttavista tekijöistä
2. Tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tueksi sekä tarjottavien palveluiden kehittämiseksi
3. Toimenpiteet, joilla kunta vastaa tavoitteiden toteutumisesta, sekä arvio voimavaroista, jotka tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseen
4. Määritelmä eri tahojen vastuista toimenpiteiden toteuttamisessa
5. Määritelmä yhteistyön toteuttamisesta eri tahojen kanssa

Edellisessä Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmassa vuoteen 2020 on kaupungin vanhuspolitiikan visioksi kuvattu: Rovaniemellä ikääntyvä kokee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi ja voi elää hyvää elämää. Arvoiksi on määritelty turvallisuus, kumppanuus ja merkittäväksi kokeminen.

Nyt päivitettävässä hyvinvointisuunnitelmassa huomioidaan kaupunkistrategia vuoteen 2025, jonka tavoitteina ovat sujuvat ja asiakaslähtöiset palvelut, elämyksellinen ja toimiva elinympäristö sekä elinvoimaiset ja monipuoliset elinkeinot. Strategian arvopohjana on inhimillisyys, luotettavuus, turvallisuus ja luovuus. Kaupunkistrategian toteutus tapahtuu hallinto- ja organisaatorajat ylittäen. Kaupunkistrategiaa toteutetaan ohjelmilla, joista Ikääntynen väestön hyvinvointisuunnitelman päivittäminen vuoteen 2025 on yksi osa ja joka huomioidaan strategian toimenpanon yhteydessä. Tavoitemittaristo on talousarviokirjassa ja mittaaminen tapahtuu osana talousarvioprosessia ja hyvinvointikertomusta.

Rakentamisen, kaavoituksen ja esteettömän ympäristön kysymykset korostuvat väestön ikääntyessä. **Ikäystävällinen ympäristö** huomioi iäkkäiden ihmisten tarpeet ja voimavarat sekä tukee heidän aktiivisuuttaan, hyvinvointiaan ja turvallisuuttaan. Tällainen ympäristö mahdollistaa kaikkien osallisuuden. Ikäystävälliset asuinympäristöt ovat viihtyisiä, helposti hahmotettavia ja esteettömiä. Liikkumisen mahdollisuuksiin, opasteisiin, kulkuväyliin ja käveltävyyteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Tavallisten asuntojen ohella tarjolla on myös iäkkäille suunnattuja asumisratkaisuja. Asuinalueet ja -rakennukset on suunniteltu kaikille sopivan suunnittelun mukaisesti (design for all). Asuinalueella on riittävästi palveluja ja niiden saavutettavuus on varmistettu. Tarjolla on myös kohtaamispaikkoja, toiminta- ja osallistumismahdollisuuksia sekä viihtyisiä ja virikkeellisiä viherympäristöjä. Asuinalueiden kehittämisessä on mukana monia toimijoita, etenkin ikäihmiset itse. Ikäystävällinen ympäristö soveltuu kaikenikäisille ja mahdollistaa omassa kodissaan ja itselleen tutussa ympäristössä ikääntymisen (**ageing in place**). (Rappe ym. 2018).

Sosiaali- ja terveysministeriö linjaa ikääntymispolitiikkaa strategiassaan, lainsäädännöllä, laatusuosituksilla, ohjelmilla ja hankkeilla. Ikääntymispolitiikan tavoitteena on edistää ikäihmisten toimintakykyä, itsenäistä elämää ja aktiivista osallistumista yhteiskuntaan. Sosiaalisesti kestävä on yhteiskunta, jossa ihmisiä kohdellaan yhdenvertaisesti, varmistetaan kaikkien osallisuus sekä edistetään jokaisen terveyttä ja toimintakykyä. (Sosiaalisesti kestävä Suomi 2020. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2011:1) Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta. (Koskinen 2012)

Suunnitelman laadinnassa huomioidaan kaupunkistrategian ja hyvinvointikertomuksen painotukset sekä valtakunnallisten kehittämisohjelmien tulokset muun muassa ikäihmisten kotihoidon ja kaikenikäisten omaishoidon uudistus 2016 - 2018 ja laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017–2019 (päivittyä 2020) ja hallituksen sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus – ohjelman painotukset.

Hyvinvointisuunnitelman laatiminen edellyttää yhdessä työskentelyä kaupungin eri hallinnonalojen henkilöstön ja alueen eri toimijoiden mm. järjestöjen kanssa sekä ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua suunnitelman laadintaan. Yhteinen työskentely ja osallistuminen tapahtuu työpajatyöskentelyn avulla maaliskuun huhtikuun aikana.

Hyvinvointisuunnitelman viranhaltijavalmistelu tapahtuu sivistys- ja hyvinvointitoimialan ja elinvoimatoimialan työryhmässä ja se käsitellään myös hyvinvointityöryhmässä ja edelleen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaostossa. Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaa laadintaa ohjaamaan perustetaan ohjausryhmä. Toimialat nimeävät omat viranhaltijaedustajansa ohjausryhmään.

Tavoitteena on, että suunnitelma on valmis kesällä 2020.

Valmistelijan esitys:

Perusturvalautakunta päättää, että ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 laaditaan ja laadintaa ohjaamaan perustetaan ohjausryhmä.

Perusturvalautakunta nimeää edustajansa ohjausryhmään ja pyytää vanhusneuvostoa (2 edustajaa), kaupunginhallitusta (1), sivistyslautakuntaa (1) ja elinvoimalautakuntaa (1) nimeämään edustajansa ohjausryhmään.

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 esitetään sen valmistuttua edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Lassila, toimialajohtaja

Perusturvalautakunta päättää, että ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 laaditaan ja laadintaa ohjaamaan perustetaan ohjausryhmä.

Perusturvalautakunta nimeää edustajansa ohjausryhmään ja pyytää vanhusneuvostoa (2 edustajaa), kaupunginhallitusta (1), sivistyslautakuntaa (1) ja elinvoimalautakuntaa (1) nimeämään edustajansa ohjausryhmään.

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 esitetään sen valmistuttua edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti toimialajohtajan esityksen mukaisesti. Lisäksi perusturvalautakunta päätti, että myös vammaisneuvostoa pyydetään nimeämään edustaja ohjausryhmään.

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti nimetä perusturvalautakunnan edustajaksi ohjausryhmään Pirita Nenosen.

Perusturvalautakunta, 25.11.2020, § 134

Valmistelijat / lisätiedot:
Johanna Lohtander
johanna.lohtander@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Liitteet

1 Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025 Petultk 25.11.2020.pdf

Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 on päivitetty ja valmisteltu kesän ja syksyn 2020 aikana.

Kunnalla on velvoite tehdä (Vanhuspalvelulaki 980/2012, 5§) suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (410/2015) 110§:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja sen raportointia valtuustolle. Vastaavasti 10§ edellyttää, että kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemista sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveystalouden laadukasta järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta.

Edellinen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2020 on vuodelta 2015 ja on edellisen kaupunginvaltuuston hyväksymä. Yleisesti voidaan arvioida, että tehdyt linjaukset ja toimenpiteet ovat ohjanneet kehittämistoimintaa. Viime vuosina on vahvasti kehitetty kotikuntoutusta ja kuntoutumisen ja toimintakyvyn edistämistä kaikissa palveluissa ja kotikuntoutukseen on lisätty kuntoutushenkilöstöä. Ikäosaamiskeskuksessa on lisätty geriatrasta osaamista ja kotihoidossa on vahvistettu 24/7 palveluja ja teknologiset kokeilut ovat siirtyneet osaksi toimintaa (annosjakelu, lääkeautomaatit, turvateknologia) teknologiaohjaajan tuella. Myös vapaa-ajan palvelujen kanssa on kehitetty kulttuurin sisältöjen tuomista osaksi ikääntyneiden arkea ja Voimaa vanhuuteen- toimintaa +75 v toimintakyvyn parantamiseen. Palveluasumisen rakenne on keventynyt ja arviointiyksikön (ARVIN) toimintaa on kehitetty tukemaan kuntoutumista. Palvelusetelin käyttö on laajentunut mm. tehostettuun palveluasumiseen.

Rovaniemen väestörakenne on nuorehko, mutta yli 75 vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi (noin 1200 henkilöä) vuoteen 2025 mennessä. Rakentamisen, kaavoituksen ja esteettömän ympäristön kysymykset korostuvat väestön ikääntyessä. Ikäystävällinen ympäristö huomioi iäkkäiden ihmisten tarpeet ja voimavarat sekä tukee heidän aktiivisuuttaan, hyvinvointiaan ja turvallisuuttaan. Suunnitelman valmistelun yhteydessä tuli vahvasti esille tarve vahvistaa Rovaniemeä ikäystävällisenä kaupunkina. Ikäystävällisyyden korostamisen taustalla on WHO:n vuonna 2010 syntynyt verkosto, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities. Age-friendly World -sivuston mukaan WHO:n verkostossa oli syyskuussa 2019 kaikkiaan 937 kaupunkia ja yhteisöä 46 maasta. Suomesta verkostoon on liittynyt vuonna 2012 Tampere ja vuonna 2019 Turku.

Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta.

Suunnitelmassa vuoteen 2025 on kaupungin vanhuspolitiikan visioksi kuvattu: Rovaniemellä ikääntyvä kokee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi ja voi elää hyvää elämää. Arvoiksi on määritelty inhimillisyys, turvallisuus ja omannäköinen elämä.

Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on jäsennetty neljän teeman mukaan.

- Yhteisöllisyyden, osallistumisen ja vaikuttamisen edistäminen
- Hyvinvointia ja toimintakykyä ennakoivasti edistäen
- Ikäystävälliset asumisympäristöt ja asumisen ratkaisut
- Ikääntyneille kohdennettujen palvelujen kehittäminen

Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 -suunnitelma korostaa asumis- ja kulttuuriympäristön ja monimuotoisten asumisvaihtoehtojen merkitystä, yhteistoimintaa järjestöjen kanssa etsivän vanhustyön ja vapaaehtoistyön näkökulmasta, edelleen teknologian laajaa hyödyntämistä, omais- ja pehehoidon kehittämistä niin sisällöllisesti kuin rakenteellisesti ja edelleen monitoimijaisesti ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemista eri muutostilanteissa. Läpileikkaavana teemana on osallisuus, toimintakyvyn edistäminen ja omannäköinen elämä kaikissa elämänvaiheissa. Suunnitelma kattaa niin ikääntyneet vanhuuseläkkeellä olevat kuntalaiset kuin iäkkäät, joilla on erilaisia toimintakyvyn vajeita ja ikäihmisten kohdennettujen säännöllisten palvelujen tarvetta.

Suunnitelmassa on kuvattu keskeiset toimenpiteet sekä arvio tarvittavista voimavaroista (henkilöstö, muut resurssit) vastata palvelutarpeen kasvuun suunnittelukaudella.

Valmistelussa oleva sote-uudistus vuonna 2023 muuttaa sote-palvelujen järjestämisen ja tuottamisen rakenteet. Edelleen on hyvä tunnistaa, että valtaosa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin peruselementeistä on kaupungin muilla toimialoilla ja näin on myös sote-uudistuksen jälkeen. Siksi nykyisen tiiviin yhdessä tekemisen mallit ja yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen tukemaan jo ennakoivasta ikääntyneiden kotona pärjäämistä ja turvallista elämää on entistä tärkeämpää.

Suunnitelman valmistelua on ohjannut ohjausryhmä ja työrykkäsenä on toiminut eri toimialojen henkilöstöstä ja vanhusneuvoston edustajista koottu ryhmä. Valmistelussa on kuultu laajasti eri toimijoita ja kuntalaisia koronan sallimissa rajoissa. Rovaniemen seurakunnan ja järjestöjen kanssa pidettiin työpaja vapaaehtoistyön teemalla, toteutettiin Ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen työpaja ja lisäksi on tehty haastatteluja ja kyselyjä.

Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta.

Suunnitelman laadinnassa on huomioitu kaupunkistrategian ja hyvinvointikertomuksen painotukset sekä valtakunnallisten kehittämisohjelmien tulokset muun muassa Ikäihmisten kotihoidon ja kaikenikäisten omaishoidon uudistus 2016 - 2018 ja laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020 - 2023 (1.10.2020) ja hallituksen sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - ohjelman painotukset..

Suunnitelmasta pyydetään lausunto myös vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta, sivistyslautakunnalta ja elinvoimalautakunnalta. Lausunnot huomioidaan suunnitelman valmistelussa kaupunginhallitukseen ja edelleen kaupunginvaltuustoon.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Lassila, toimialajohtaja

Perusturvalautakunta hyväksyy Hyvää elämää ikääntyneenä - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 suunnitelman seuraavilla täydennyksillä ja huomioilla.

Päätös

Henri Ramberg poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 16:20.

Hilpi Ahola esitti Päivi Alanne-Kunnarin kannattamana seuraavaa kommenttia: "Hyvinvointisuunnitelman sivulle 15 muutetaan koordinaattorin palkkauksen tilalle: Palkataan työntekijä joka perehtyy omaishoidon arviointikäynteihin ja tilanteiden kartoittamiseen. Palkataan työntekijä joka perehtyy omaishoidon arviointikäynteihin ja tilanteiden kartoittamiseen." Perusturvalautakunta hyväksyi Hilpi Aholan esityksen yksimielisesti.

Perusturvalautakunta päätti muutoin yksimielisesti toimialajohtajan esityksen mukaisesti.

Vanhusneuvosto, 11.12.2020, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:
Johanna Lohtander
johanna.lohtander@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Liitteet

1 Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025 Petultk 25.11.2020.pdf

Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 on päivitetty ja valmisteltu kesän ja syksyn 2020 aikana.

Kunnalla on velvoite tehdä (Vanhuspalvelulaki 980/2012, 5§) suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (410/2015) 110§:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja sen raportointia valtuustolle. Vastaavasti 10§ edellyttää, että kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemista sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveystalvelujen laadukasta järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta.

Edellinen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2020 on vuodelta 2015 ja on edellisen kaupunginvaltuuston hyväksymä. Yleisesti voidaan arvioida, että tehdyt linjaukset ja toimenpiteet ovat ohjanneet kehittämistoimintaa. Viime vuosina

on vahvasti kehitetty kotikuntoutusta ja kuntoutumisen ja toimintakyvyn edistämistä kaikissa palveluissa ja kotikuntoutukseen on lisätty kuntoutushenkilöstöä. Ikäosaamiskeskuksessa on lisätty geriatria osaamista ja kotihoidossa on vahvistettu 24/7 palveluja ja teknologiset kokeilut ovat siirtyneet osaksi toimintaa (annosjakelu, lääkeautomaatit, turvateknologia) teknologiaohjaajan tuella. Myös vapaa-ajan palvelujen kanssa on kehitetty kulttuurin sisältöjen tuomista osaksi ikääntyneiden arkea ja Voimaa vanhuuteen- toimintaa +75 v toimintakyvyn parantamiseen. Palveluasumisen rakenne on keventynyt ja arviointiyksikön (ARVIN) toimintaa on kehitetty tukemaan kuntoutumista. Palvelusetelin käyttö on laajentunut mm. tehostettuun palveluasumiseen.

Rovaniemen väestörakenne on nuorehko, mutta yli 75 vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi (noin 1200 henkilöä) vuoteen 2025 mennessä. Rakentamisen, kaavoituksen ja esteettömän ympäristön kysymykset korostuvat väestön ikääntyessä. Ikäystävällinen ympäristö huomioi iäkkäiden ihmisten tarpeet ja voimavarat sekä tukee heidän aktiivisuuttaan, hyvinvointiaan ja turvallisuuttaan. Suunnitelman valmistelun yhteydessä tuli vahvasti esille tarve vahvistaa Rovaniemeä ikäystävällisenä kaupunkina. Ikäystävällisyyden korostamisen taustalla on WHO:n vuonna 2010 syntynyt verkosto, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities. Age-friendly World -sivuston mukaan WHO:n verkostossa oli syyskuussa 2019 kaikkiaan 937 kaupunkia ja yhteisöä 46 maasta. Suomesta verkostoon on liittynyt vuonna 2012 Tampere ja vuonna 2019 Turku.

Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta.

Suunnitelmassa vuoteen 2025 on kaupungin vanhuspolitiikan visioksi kuvattu: Rovaniemellä ikääntyvä kokee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi ja voi elää hyvää elämää. Arvoiksi on määritelty inhimillisyys, turvallisuus ja omannäköinen elämä.

Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on jäsennelty neljän teeman mukaan.

- Yhteisöllisyyden, osallistumisen ja vaikuttamisen edistäminen
- Hyvinvointia ja toimintakykyä ennakoivasti edistäen
- Ikäystävälliset asumisympäristöt ja asumisen ratkaisut
- Ikääntyneille kohdennettujen palvelujen kehittäminen

Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 -suunnitelma korostaa asumis- ja kulttuuriympäristön ja monimuotoisten asumisvaihtoehtojen merkitystä, yhteistoimintaa järjestöjen kanssa etsivän vanhustyön ja vapaaehtoistyön näkökulmasta, edelleen teknologian laajaa hyödyntämistä, omais- ja pehohoidon kehittämistä niin sisällöllisesti kuin rakenteellisesti ja edelleen monitoimijaisesti ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemista eri muutostilanteissa. Läpileikkaavana teemana on osallisuus, toimintakyvyn edistäminen ja omannäköinen elämä kaikissa elämänvaiheissa. Suunnitelma kattaa niin ikääntyneet vanhuuseläkkeellä olevat kuntalaiset kuin iäkkäät, joilla on erilaisia toimintakyvyn vajeita ja ikäihmisten kohdennettujen säännöllisten palvelujen tarvetta.

Suunnitelmassa on kuvattu keskeiset toimenpiteet sekä arvio tarvittavista voimavaroista (henkilöstö, muut resurssit) vastata palvelutarpeen kasvuun suunnittelukaudella.

Valmistelussa oleva sote-uudistus vuonna 2023 muuttaa sote-palvelujen järjestämisen ja tuottamisen rakenteet. Edelleen on hyvä tunnistaa, että valtaosa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin peruselementeistä on kaupungin muilla toimialoilla ja näin on myös sote-uudistuksen jälkeen. Siksi nykyisen tiiviin yhdessä tekemisen mallit ja yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen tukemaan jo ennakoivasta ikääntyneiden kotona pärjäämistä ja turvallista elämää on entistä tärkeämpää.

Suunnitelman valmistelua on ohjannut ohjausryhmä ja työrukkasena on toiminut eri toimialojen henkilöstöstä ja vanhusneuvoston edustajista koottu ryhmä. Valmistelussa on kuultu laajasti eri toimijoita ja kuntalaisia koronan sallimissa rajoissa. Rovaniemen seurakunnan ja järjestöjen kanssa pidettiin työpaja vapaaehtoistyön teemalla, toteutettiin ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen työpaja ja lisäksi on tehty haastatteluja ja kyselyjä.

Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta.

Suunnitelman laadinnassa on huomioitu kaupunkistrategian ja hyvinvointikertomuksen painotukset sekä valtakunnallisten kehittämisohjelmien tulokset muun muassa ikäihmisten kotihoidon ja kaikenikäisten omaishoidon uudistus 2016 - 2018 ja laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020 - 2023 (1.10.2020) ja hallituksen sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyö - ohjelman painotukset..

Suunnitelmasta pyydetään lausunto myös vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta, sivistyslautakunnalta ja elinvoimalautakunnalta. Lausunnot huomioidaan suunnitelman valmistelussa kaupunginhallitukseen ja edelleen kaupunginvaltuustoon.

Ehdotus

Vanhusneuvosto käy keskustelun ja antaa lausunnon.

Päätös

Palveluohjaaja Marjo Kaihua esitteli hyvinvointisuunnitelman "Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025". Vanhusneuvosto kävi keskustelua asiasta ja ehdottaa pieniä tekstimuutoksia kahteen kohtaan sekä antaa suunnitelmasta alla olevan lausunnon.

Pieninä tekstimuutoksina esitetään seuraavat:

- sivulle 23: Asumisympäristöt ja asumisen ratkaisut Tavoite-kohdan 5. lause muutetaan seuraavaan muotoon: Asuinympäristöissä liikkumisesteitä poistetaan, lisätään kävelyreittien levähdys- ja kohtaamispaikkoja sekä lisätään puistoliikuntamahdollisuuksia.

- sivulle 28 kohdan Toimenpiteet viimeisen lauseen viimeinen sana "rekrytoidaan" pois.

Lausuntonaan vanhusneuvosto kiittää monipuolisesta ja erinomaisesta suunnitelmasta. Vanhusneuvosto toteaa, että esityksessä on monipuolisesti huomioitu ikääntyvän väestön kasvu ja varautuminen siihen. Hyvänä nähtiin myös varautuminen erilaisiin asumisvaihtoehtoihin. Palveluja kehitettäessä myös

---

maaseudulla asuvien ikäihmisten tarpeet tulee huomioida. Omannäköinen elämä on tavoitteena erinomainen.

Sivistyslautakunta, 16.12.2020, § 195

Valmistelijat / lisätiedot:
Merja Tervo
merja.tervo@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 25.11.2020 § 134 *Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman vuoteen 2025* ja pyytää Sivistyslautakunnan lausuntoa koskien valmistunutta ohjelmaa.

Kunnalla on velvoite tehdä (Vanhuspalvelulaki 980/2012, 5§) suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (410/2015) 110§:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja sen raportointia valtuustolle.

Vastaavasti 10§ edellyttää, että kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemista sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveystalvelujen laadukasta järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta. Viime vuosina on Rovaniemellä vahvasti kehitetty kotikuntoutusta ja kuntoutumisen ja toimintakyvyn edistämistä kaikissa palveluissa ja kotikuntoutukseen on lisätty kuntoutushenkilöstöä. Ikäosaamiskeskuksessa on lisätty geriatrasta osaamista ja kotihoidossa on vahvistettu 24/7 palveluja, myös teknologiset kokeilut, teknologiaohjaajan tuella, ovat siirtyneet osaksi toimintaa, kuten annosjakelu, lääkeautomaatit, turvateknologia.

Perusturvalautakunta toteaa, vapaa-ajan palvelujen kanssa on kehitetty kulttuurin sisältöjen tuomista osaksi ikääntyneiden arkea ja Voimaa vanhuuteen- toimintaa +75 v toimintakyvyn parantamiseen. Palveluasumisen rakenne on keventynyt ja arviointiyksikön (ARVIN) toimintaa on kehitetty tukemaan kuntoutumista. Palvelusetelin käyttö on laajentunut mm. tehostettuun palveluasumiseen. Rovaniemen väestörakenne on nuorehko, mutta yli 75 vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi (noin 1200 henkilöä) vuoteen 2025 mennessä.

Rakentamisen, kaavoituksen ja esteettömän ympäristön kysymykset korostuvat väestön ikääntyessä. Ikäystävällinen ympäristö huomioi iäkkäiden ihmisten tarpeet ja voimavarat sekä tukee heidän aktiivisuuttaan, hyvinvointiaan ja turvallisuuttaan. Suunnitelman valmistelun yhteydessä tuli vahvasti esille tarve vahvistaa Rovaniemeä ikäystävällisenä kaupunkina. Ikäystävällisyyden korostamisen taustalla on WHO:n vuonna 2010 syntynyt verkosto, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities. Age- friendly World -sivuston mukaan WHO:n verkostossa oli

syyskuussa 2019 kaikkiaan 937 kaupunkia ja yhteisöä 46 maasta. Suomesta verkostoon on liittynyt vuonna 2012 Tampere ja vuonna 2019 Turku.

Suunnitelmassa vuoteen 2025 on kaupungin vanhuspolitiikan visioksi kuvattu: Rovaniemellä ikääntyvä kokee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi ja voi elää hyvää elämää. Arvoiksi on määritelty inhimillisyys, turvallisuus ja omannäköinen elämä. Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on jäsennelty neljän teeman mukaan. Yhteisöllisyyden, osallistumisen ja vaikuttamisen edistäminen, hyvinvointia ja toimintakykyä ennakoivasti edistäen Ikäystävälliset asumisympäristöt ja asumisen ratkaisut Ikääntyneille kohdennettujen palvelujen kehittäminen Rovaniemen kaupunki suunnitelma korostaa asumis- ja kulttuuriympäristön ja monimuotoisten asumisvaihtoehtojen merkitystä, yhteistoimintaa järjestöjen kanssa etsivän vanhustyön ja vapaaehtoistyön näkökulmasta, edelleen teknologian laajaa hyödyntämistä, omais- ja pehohoidon kehittämistä niin sisällöllisesti kuin rakenteellisesti ja edelleen monitoimijaisesti ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemista eri muutostilanteissa. Läpileikkaavana teemana on osallisuus, toimintakyvyn edistäminen ja omannäköinen elämä kaikissa elämänvaiheissa. Suunnitelma kattaa niin ikääntyneet vanhuuseläkkeellä olevat kuntalaiset kuin iäkkäät, joilla on erilaisia toimintakyvyn vajeita ja ikäihmisten kohdennettujen säännöllisten palvelujen tarvetta.

Suunnitelmassa on kuvattu keskeiset toimenpiteet sekä arvio tarvittavista voimavaroista vastata palvelutarpeen kasvuun suunnittelukaudella. Valmistelussa oleva sote-uudistus vuonna 2023 muuttaa sote-palvelujen järjestämisen ja tuottamisen rakenteet. Perusturvalautakunta nostaa esiin, että valtaosa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin peruselementeistä on kaupungin muilla toimialoilla ja näin on myös sote-uudistuksen jälkeen. Siksi nykyisen tiiviin yhdessä tekemisen mallit ja yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen tukemaan jo ennakoivasta ikääntyneiden kotona pärjäämistä ja turvallista elämää on entistä tärkeämpää.

Suunnitelman valmistelua on ohjannut ohjausryhmä ja työrukkasena on toiminut eri toimialojen henkilöstöstä ja vanhusneuvoston edustajista koottu ryhmä. Valmistelussa on kuultu laajasti eri toimijoita ja kuntalaisia koronan sallimissa rajoissa. Rovaniemen seurakunnan ja järjestöjen kanssa pidettiin työpaja vapaaehtoistyön teemalla, toteutettiin Ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen työpaja ja lisäksi on tehty haastatteluja ja kyselyjä.

Ehdotus

Esittelijä: Risto Varis, hallintopäällikkö

Sivistyslautakunta toteaa lausuntonaan, että *Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025* toteutettiin moniammatillisesti ja -alaisesti, laajan verkoston osaamista ja asiantuntijuutta hyödyntäen sekä Vanhuspalvelulain velvoitteita toteuttaen. Työskentelyssä oli vahvasti läsnä tiedolla johtaminen, yhteiskehittäminen sekä tulevaisuuden ennakointi.

Valitut keskeiset tavoitteet, teemat ja sisällöt ovat ajankohtaisia ja ottavat asiakkaan hyvinvoinnin edistämisen lisäksi huomioon myös onnistuneen yhteistyön järjestämisen elementit. Osallisuus läpileikkaavana teemana oli tärkeässä roolissa myös suunnitelman valmisteluprosessissa. Esitellyssä suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen, jossa keskitytään

---

ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta,

Sivistyslautakunta painottaa, että vapaa-ajanpalvelujen merkityksen nostaminen tärkeään rooliin osana ikäihmisten hyvää arkea ja voimavaroja, on yhteisen suunnittelun ja tekemisen kannalta tärkeä painotus. Se takaa edelleen Rovaniemen kaupungin ikäihmisten ja vapaa-ajan palvelujen yhteistoiminnan onnistuneen jatkon myös tulevaisuudessa, ikäihmislähtöisesti ja ikäystävällistä Rovaniemeä yhdessä tehden.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi vs. toimialajohtajan esityksen.

Vammaisneuvosto, 18.12.2020, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:
Johanna Lohtander
johanna.lohtander@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Liitteet

1 Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025 Petultk 25.11.2020.pdf

Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 on päivitetty ja valmisteltu kesän ja syksyn 2020 aikana.

Kunnalla on velvoite tehdä (Vanhuspalvelulaki 980/2012, 5§) suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (410/2015) 110§:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja sen raportointia valtuustolle. Vastaavasti 10§ edellyttää, että kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemista sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveystalouden palvelujen laadukasta järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta.

Edellinen Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2020 on vuodelta 2015 ja on edellisen kaupunginvaltuuston hyväksymä. Yleisesti voidaan arvioida, että tehdyt linjaukset ja toimenpiteet ovat ohjanneet kehittämistoimintaa. Viime vuosina on vahvasti kehitetty kotikuntoutusta ja kuntoutumisen ja toimintakyvyn edistämistä kaikissa palveluissa ja kotikuntoutukseen on lisätty kuntoutushenkilöstöä. Ikäosaamiskeskuksesta on lisätty geriatrasta osaamista ja kotihoidossa on vahvistettu 24/7 palveluja ja teknologiset kokeilut ovat siirtyneet osaksi toimintaa (annosjakelu, lääkeautomaatit, turvateknologia) teknologiaohjaajan tuella. Myös vapaa-ajan palvelujen kanssa on kehitetty kulttuurin sisältöjen tuomista osaksi ikääntyneiden arkea ja Voimaa vanhuuteen- toimintaa +75 v toimintakyvyn parantamiseen.

Palveluasumisen rakenne on keventynyt ja arviointiyksikön (ARVIN) toimintaa on kehitetty tukemaan kuntoutumista. Palvelusetelin käyttö on laajentunut mm. tehostettuun palveluasumiseen.

Rovaniemen väestörakenne on nuorehko, mutta yli 75 vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi (noin 1200 henkilöä) vuoteen 2025 mennessä. Rakentamisen, kaavoituksen ja esteettömän ympäristön kysymykset korostuvat väestön ikääntyessä. Ikäystävällinen ympäristö huomioi iäkkäiden ihmisten tarpeet ja voimavarat sekä tukee heidän aktiivisuuttaan, hyvinvointiaan ja turvallisuuttaan. Suunnitelman valmistelun yhteydessä tuli vahvasti esille tarve vahvistaa Rovaniemeä Ikäystävällisenä kaupunkina. Ikäystävällisyyden korostamisen taustalla on WHO:n vuonna 2010 syntynyt verkosto, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities. Age-friendly World -sivuston mukaan WHO:n verkostossa oli syyskuussa 2019 kaikkiaan 937 kaupunkia ja yhteisöä 46 maasta. Suomesta verkostoon on liittynyt vuonna 2012 Tampere ja vuonna 2019 Turku.

Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta.

Suunnitelmassa vuoteen 2025 on kaupungin vanhuspolitiikan visioksi kuvattu: Rovaniemellä ikääntyvä kokee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi ja voi elää hyvää elämää. Arvoiksi on määritelty inhimillisyys, turvallisuus ja omannäköinen elämä.

Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on jäsennelty neljän teeman mukaan.

- Yhteisöllisyyden, osallistumisen ja vaikuttamisen edistäminen
- Hyvinvointia ja toimintakykyä ennakoivasti edistäen
- Ikäystävälliset asumisympäristöt ja asumisen ratkaisut
- Ikääntyneille kohdennettujen palvelujen kehittäminen

Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 -suunnitelma korostaa asumis- ja kulttuuriympäristön ja monimuotoisten asumisvaihtoehtojen merkitystä, yhteistoimintaa järjestöjen kanssa etsivän vanhustyön ja vapaaehtoistyön näkökulmasta, edelleen teknologian laajaa hyödyntämistä, omais- ja pehohoidon kehittämistä niin sisällöllisesti kuin rakenteellisesti ja edelleen monitoimijaisesti ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemista eri muutostilanteissa. Läpileikkaavana teemana on osallisuus, toimintakyvyn edistäminen ja omannäköinen elämä kaikissa elämänvaiheissa. Suunnitelma kattaa niin ikääntyneet vanhuuseläkkeellä olevat kuntalaiset kuin iäkkäät, joilla on erilaisia toimintakyvyn vajeita ja ikäihmisten kohdennettujen säännöllisten palvelujen tarvetta.

Suunnitelmassa on kuvattu keskeiset toimenpiteet sekä arvio tarvittavista voimavaroista (henkilöstö, muut resurssit) vastata palvelutarpeen kasvuun suunnittelukaudella.

Valmistelussa oleva sote-uudistus vuonna 2023 muuttaa sote-palvelujen järjestämisen ja tuottamisen rakenteet. Edelleen on hyvä tunnistaa, että valtaosa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin peruselementeistä on kaupungin muilla toimialoilla ja näin on myös sote-uudistuksen jälkeen. Siksi nykyisen tiiviin yhdessä tekemisen mallit ja yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen tukemaan jo ennakoivasta ikääntyneiden kotona pärjäämistä ja turvallista elämää on entistä tärkeämpää.

Suunnitelman valmistelua on ohjannut ohjausryhmä ja työrukkasena on toiminut eri toimialojen henkilöstöstä ja vanhusneuvoston edustajista koottu ryhmä. Valmistelussa on kuultu laajasti eri toimijoita ja kuntalaisia koronan sallimissa rajoissa. Rovaniemen seurakunnan ja järjestöjen kanssa pidettiin työpaja vapaaehtoistyön teemalla, toteutettiin Ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen työpaja ja lisäksi on tehty haastatteluja ja kyselyjä.

Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta.

Suunnitelman laadinnassa on huomioitu kaupunkistrategian ja hyvinvointikertomuksen painotukset sekä valtakunnallisten kehittämisohjelmien tulokset muun muassa Ikäihmisten kotihoidon ja kaikenikäisten omaishoidon uudistus 2016 - 2018 ja laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020 - 2023 (1.10.2020) ja hallituksen sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - ohjelman painotukset..

Suunnitelmasta pyydetään lausunto myös vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta, sivistyslautakunnalta ja elinvoimalautakunnalta. Lausunnot huomioidaan suunnitelman valmistelussa kaupunginhallitukseen ja edelleen kaupunginvaltuustoon.

Ehdotus

Vammaisneuvosto käy keskustelun ja antaa lausunnon.

Päätös

Palveluohjaaja Marjo Kaihua esitteli hyvinvointisuunnitelman "Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025".

Vammaisneuvosto kävi keskustelun ja hyväksyi hyvinvointisuunnitelman seuraavilla lisäyksillä:

- Kaikille ikääntyneille yli 65-vuotiaille vammaisille otettaisiin varallisuudesta huolimatta kuntoutus huomioon siirtyessä pois Kelan kuntoutuksen piiristä
- vammaisneuvosto toivoo, että heitä osallistetaan kaikissa valmisteluvaiheissa
- omaishoidon tarvetta mittaavat ikäihmisten mittareissa tulee huomioida myös muistisairauksien ja kognitiivisten sairauksien tarpeet

---

Kaupunginhallitus, 18.01.2021, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:
Johanna Lohtander
johanna.lohtander@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Liitteet

1 Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025

2 Luonnos, ElinvoimaLtk palaute ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma 15.1.2021.pdf

Hyvää elämää ikääntyneenä - suunnitelma vuoteen 2025 on päivitetty ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma ja valmisteltu kesän ja syksyn 2020 aikana.

Kunnalla on velvoite tehdä (Vanhuspalvelulaki 980/2012, 5§) suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (410/2015) 110§:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja sen raportointia valtuustolle. Vastaavasti 10§ edellyttää, että kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemista sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveystalouden laadukasta järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta.

Edellinen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2020 on vuodelta 2015 ja on edellisen kaupunginvaltuuston hyväksymä. Yleisesti voidaan arvioida, että tehdyt linjaukset ja toimenpiteet ovat ohjanneet kehittämistoimintaa. Viime vuosina on vahvasti kehitetty kotikuntoutusta ja kuntoutumisen ja toimintakyvyn edistämistä kaikissa palveluissa ja kotikuntoutukseen on lisätty kuntoutushenkilöstöä. Ikäosaamiskeskuksesta on lisätty geriatrasta osaamista ja kotihoidossa on vahvistettu 24/7 palveluja ja teknologiset kokeilut ovat siirtyneet osaksi toimintaa (annosjakelu, lääkeautomaatit, turvateknologia) teknologiaohjaajan tuella. Myös vapaa-ajan palvelujen kanssa on kehitetty kulttuurin sisältöjen tuomista osaksi ikääntyneiden arkea ja Voimaa vanhuuteen- toimintaa +75 v toimintakyvyn parantamiseen. Palveluasumisen rakenne on keventynyt ja arviointiyksikön (ARVIN) toimintaa on kehitetty tukemaan kuntoutumista. Palvelusetelin käyttö on laajentunut mm. tehostettuun palveluasumiseen.

Rovaniemen väestörakenne on nuorehko, mutta yli 75 vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi (noin 1400 henkilöä) vuoteen 2025 mennessä. Rakentamisen, kaavoituksen ja esteettömän ympäristön kysymykset korostuvat väestön ikääntyessä. Ikäystävällinen ympäristö huomioi iäkkäiden ihmisten tarpeet ja voimavarat sekä tukee heidän aktiivisuuttaan, hyvinvointiaan ja turvallisuuttaan. Suunnitelman valmistelun yhteydessä tuli vahvasti esille tarve vahvistaa Rovaniemeä ikäystävällisenä kaupunkina. Ikäystävällisyyden korostamisen taustalla on WHO:n vuonna 2010 syntynyt verkosto, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities. Age-friendly World -sivuston mukaan WHO:n verkostossa oli syyskuussa 2019 kaikkiaan 937 kaupunkia ja yhteisöä 46 maasta. Suomesta verkostoon on liittynyt vuonna 2012 Tampere ja vuonna 2019 Turku.

Suunnitelmassa sitoudutaan myönteiseen ja aktiiviseen vanhuskäsitykseen (sosiokulttuurinen vanhuskäsitys), jossa keskitytään ikäihmisen voimavaroihin eli pääomaan sairauksien, toimintarajoitteiden ja menetysten korostamisen sijasta.

Suunnitelmassa vuoteen 2025 on kaupungin vanhuspolitiikan visioksi kuvattu: Rovaniemellä ikääntyvä kokee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi ja voi elää hyvää elämää. Arvoiksi on määritelty inhimillisuus, turvallisuus ja omannäköinen elämä.

Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on jäsennelty neljän teeman mukaan.

- Yhteisöllisyyden, osallistumisen ja vaikuttamisen edistäminen
- Hyvinvointia ja toimintakykyä ennakoivasti edistäen
- Ikäystävälliset asumisympäristöt ja asumisen ratkaisut
- (Ikääntyneille kohdennettujen) palvelujen kehittäminen

Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - suunnitelma korostaa

- Asumis- ja kulttuuriympäristön ja monimuotoisten asumisvaihtoehtojen tarvetta ja merkitystä
- Yhteistoimintaa järjestöjen kanssa etsivän vanhustyön ja vapaaehtoistyön näkökulmasta
- Edelleen teknologian laajaa hyödyntämistä palveluissa tukemaan henkilöstöresurssien riittävyttä ja lähipalveluja
- Omais- ja pehoidon kehittämistä niin sisällöllisesti kuin rakenteellisesti
- Edelleen monipuolisesti ikääntyneiden toimintakykyä edistävien toimintamallien käyttöä
- Henkilöstörakenteen moniammatillisuutta, henkilöstötarpeeseen varautumista ja johtamismallien uudistamista

Läpileikkaavana teemana on osallisuus, toimintakyvyn edistäminen ja omannäköinen elämä kaikissa elämänvaiheissa. Suunnitelma kattaa niin ikääntyneet vanhuuseläkkeellä olevat kuntalaiset kuin iäkkäät, joilla on erilaisia toimintakyvyn vajeita ja ikäihmisten kohdennettujen säännöllisten palvelujen tarvetta.

Suunnitelmassa on kuvattu keskeiset toimenpiteet sekä arvio tarvittavista voimavaroista (henkilöstö, muut resurssit) vastata lainsäädännön muutoksiin ja palvelutarpeen kasvuun suunnittelukaudella.

Valmistelussa oleva sote-uudistus vuonna 2023 muuttaa sote-palvelujen järjestämisen ja tuottamisen rakenteet. Edelleen on hyvä tunnistaa, että valtaosa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin peruselementeistä on kaupungin muilla toimialoilla ja näin on myös sote-uudistuksen jälkeen. Siksi nykyisen tiiviin yhdessä tekemisen mallit ja yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen tukemaan jo ennakoivasta ikääntyneiden kotona pärjäämistä ja turvallista elämää on entistä tärkeämpää.

Suunnitelman valmistelua on ohjannut ohjausryhmä ja työrukkasena on toiminut eri toimialojen henkilöstöstä ja vanhusneuvoston edustajista koottu ryhmä. Valmistelussa on kuultu laajasti eri toimijoita ja kuntalaisia koronan sallimissa rajoissa. Rovaniemen seurakunnan ja järjestöjen kanssa pidettiin työpaja vapaaehtoistyön teemalla, toteutettiin Ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen työpaja ja lisäksi on tehty haastatteluja ja kyselyjä.

Suunnitelman laadinnassa on huomioitu kaupunkistrategian ja hyvinvointikertomuksen painotukset sekä valtakunnallisten kehittämisohjelmien tulokset muun muassa ikäihmisten kotihoidon ja kaikenikäisten omaishoidon uudistus

---

2016 - 2018 ja laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020 - 2023 (1.10.2020) ja hallituksen sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyökeskus - ohjelman painotukset.

Perusturvalautakunta käsitteli suunnitelman 25.11. 2020. Suunnitelmasta on lausunnot vanhusneuvostolta (11.12.2020), vammaisneuvostolta (18.12.2020) ja sivistyslautakunnalta (16.12.2020). Sivistyslautakunta painottaa lausunnossaan, että vapaa-ajanpalvelujen merkityksen nostaminen tärkeään rooliin osana ikäihmisten hyvää arkea ja voimavaroja, on yhteisen suunnittelun ja tekemisen kannalta tärkeä painotus. Se takaa edelleen Rovaniemen kaupungin ikäihmisten ja vapaa-ajan palvelujen yhteistoiminnan onnistuneen jatkon myös tulevaisuudessa, ikäihmislähtöisesti ja ikäystävällistä Rovaniemeä yhdessä tehden.

Vammaisneuvosto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman muutamalla lisäyksillä liittyen mm. yli 65 vuotiaiden vammaisten kuntoutukseen. Vanhusneuvosto kiittää lausunnossa monipuolisesta ja erinomaisesta suunnitelmasta. Vanhusneuvosto toteaa, että esityksessä on monipuolisesti huomioitu ikääntyvän väestön kasvu ja varautuminen siihen. Hyvänä nähtiin myös varautuminen erilaisiin asumisvaihtoehtoihin. Palveluja kehitettäessä myös maaseudulla asuvien ikäihmisten tarpeet tulee huomioida. Omannäköinen elämä on tavoitteena erinomainen.

Elinvoimalautakunnan lausunto liitetään myöhemmin.

Lausuntojen pohjalta on tehty joitain tarkennuksia toimenpiteisiin.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen Hyvää elämää ikääntyneenä - suunnitelman vuoteen 2025.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Elinvoimalautakunta, 26.01.2021, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Rauni Jokelainen, Markku Pyhäjärvi, Jukka Ylinampa, Pertti Onkalo, Aku Raappana
rauni.jokelainen@rovaniemi.fi, markku.pyhajarvi@rovaniemi.fi, jukka.ylinampa@rovaniemi.fi, pertti.onkalo@rovaniemi.fi, aku.raappana@rovaniemi.fi
hallinto- ja talouspäällikkö, kaavoituspäällikkö, kaupungininsinööri,
kaupungingeodeetti, suunnittelupäällikkö

Liitteet

1 Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025

Perusturvalautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 25.11.2020 § 134 Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman vuoteen 2025 ja pyytää valmistuneesta ohjelmasta Elinvoimalautakunnan lausunnon.

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Kujala, toimialajohtaja

Elinvoimalautakunta toteaa, että *Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 - Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025* on toteutettu kattavasti ja poikkihallinnollisesti, jossa haastetaan koko kaupunki ottamaan suunnitelma huomioon strategiassa ja käytännön toiminnassa. Hyvinvointisuunnitelma tarvitsee toteutuakseen kaupunkikonsernin kaikkien toimialojen ja yksikköjen panostuksen.

Suunnitelman keskeisinä olevat asuin- ja elinympäristön teemat liittyvät olennaisesti elinvoiman lautakunnan toimintaan. Väestön ikääntyessä korostuvat esteettömyyden ja saavutettavuuden ratkaisut kaavoituksessa, rakentamisessa, eri asumisvaihtoehtojen tarjonnassa ikääntyneille, kuten myös yleisten alueiden rakentamisessa ja liikennejärjestelyissä.

Hyvinvointisuunnitelmassa poikkihallinnollisena teemana on ikääntyvän väestön turvallinen arki. Se on elinvoimalautakunnan toimialueella myös läpileikkaava toiminnan periaate. Turvallisuus huomioidaan viihtyisän kaupunkiympäristön luomisessa mm. valaistusten avulla ja liikennejärjestelyissä huomioidaan turvallisuus varaamalla liikennevaloihin riittävän pitkät ajastukset, jotta teiden ylitykset ovat turvallisia.

Asuin- ja elinympäristön kokonaisvaltainen pitkän tähtäimen suunnittelu ja ratkaisut mahdollistavat osaltaan, että ikääntyvä väestö voi elää omannäköistä elämää, tukee heidän toimintakykyä, osallisuutta ja yhteisöllisyyden kokemista. Aktiivisen elämän mahdollistaminen vahvistaa edelleen ikääntymiseen liittyvän myönteisen asenteen muodostumista.

Elinvoimalautakunta toteaa, että on tavoiteltavaa, että eri ikäryhmät ja eri elämäntilanteessa olevat ihmiset asuvat samassa asuin- ja elinympäristössä. Kaikki toimet, jotka tehdään huomioiden ikääntyvä väestö, tukevat myös muiden asuinryhmien hyvää arkea kaupungissa.

Päätös

Elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti toimialajohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 15.02.2021, § 3

Valmistelija / lisätiedot:
Johanna Lohtander
johanna.lohtander@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Liitteet

1 Hyvää elämää ikääntyneenä -suunnitelma vuoteen 2025

Ehdotus

Kaupunginhallitus 18.1.2021 § 8 esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen Hyvää elämää ikääntyneenä - suunnitelman vuoteen 2025.

Päätös

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät

- Hilpi Ahola (Kesk.)
- Reino Rissanen (SDP)
- Päivi Alaoja (Kok.)
- Matti Henttunen (PS)
- Esko-Juhani Tennilä (Vas.)
- Miikka Keränen (Vihreät) sekä
- Riitta-Maija Hokkanen (KD)

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti.

Maarit Simoska saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 16.19, Johanna Ojala-Niemelä saapui klo 16.50 ja Seija Hiltunen poistui klo 16.50.

Tiedoksi

Sivistyslautakunta, perusturvalautakunta, elinvoimalautakunta, toimialajohtajat,

---

Kaupunginhallitus, § 27,13.01.2020
Kaupunginvaltuusto, § 10,20.01.2020
Kaupunginhallitus, § 9,18.01.2021
Kaupunginvaltuusto, § 4, 15.02.2021

§ 4

Eroaminen keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä

ROIDno-2020-11

Kaupunginhallitus, 13.01.2020, § 27

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Laitinen
kaisa.laitinen@rovaniemi.fi
kaupunginsihteri

Vaalilain (714/1998) 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta. Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kunnallisvaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan samassa vaalitoimituksessa noudattaen kuntalain 20 §:ssä säädettyä menettelyä. Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet mahdollisuuksien mukaan edustaisivat edellisissä kunnallisvaaleissa esiintyneitä äänestäjäryhmiä, on kustakin äänestäjäryhmästä valittava yksi edustaja, kunnes viisi huomioon otettavaa äänestäjäryhmää on saanut edustuksensa. Vaikka säännös ei sitä edellytä, käytännössä on usein valittu viisi eniten ääniä valtuustoon edellisissä kunnallisvaaleissa saanutta äänestäjäryhmää. Niin kauan, kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, ei keskusvaalilautakunta saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa. Tämä on lainkohdassa tarkoitettun sanonnan "mahdollisuuksien mukaan" merkitys.

Vuoden 2017 kunnallisvaaleissa seuraavat äänestäjäryhmät ovat asettaneet ehdokkaita;

1. Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
2. Kansallinen Kokoomus r.p.
3. Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.
4. Perussuomalaiset r.p.
5. Suomen Kommunistinen Puolue r.p.
6. Vihreä liitto r.p.

---

7. Vasemmistoliitto r.p.

8. Suomen Keskusta r.p.

9. Piraattipuolue r.p.

Kunnan keskusvaalilautakunnan on ilmoitettava yhteystietonsa Väestörekisterikeskukselle sen määrämällä tavalla.

Tasa-arvolain mukainen vaatimus täyttyy, kun keskusvaalilautakunnan varsinaisista ja varajäsenistä naisia ja miehiä on vähintään kaksi (2).

Ehdotus

Esittelijä: Esko Lotvonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto

1. vahvistaa toimikaudelle 20.1.2020–31.5.2021 keskusvaalilautakunnan varajäsenten lukumääräksi viisi (5),
2. valitsee keskusvaalilautakuntaan toimikaudeksi 20.1.2020 - 31.5.2021 viisi (5) varsinaista jäsentä ja viisi (5) varajäsentä asetettuna siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan,
3. nimeää valituista jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, ja
4. päättää, että keskusvaalilautakunta ryhtyy hoitamaan tointa välittömästi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 20.01.2020, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Laitinen

kaisa.laitinen@rovaniemi.fi

kaupunginsihteeri

Ehdotus

Kaupunginhallitus 13.1.2020 § 27 esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto

1. vahvistaa toimikaudelle 20.1.2020–31.5.2021 keskusvaalilautakunnan varajäsenten lukumääräksi viisi (5),
2. valitsee keskusvaalilautakuntaan toimikaudeksi 20.1.2020 - 31.5.2021 viisi (5) varsinaista jäsentä ja viisi (5) varajäsentä asetettuna siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan,
3. nimeää valituista jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, ja
4. päättää, että keskusvaalilautakunta ryhtyy hoitamaan tointa välittömästi

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti ja valitsi keskusvaalilautakuntaan toimikaudeksi 20.1.2020 - 31.5.2021 jäsenet ja varajäsenet sekä nimesi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

	Varsinainen jäsen	Puolue	Varajäsen	Puolue
Pj	Kauko Vartiainen	Kokoomus	1. Thomas Suni	Vihreät
Vpjj	Jorma Hovi	SDP	2. Eila Kela	KD
j	Heikki Salmi	Keskusta	3. Mirja Stålnacke	Keskusta
j	Marianna Mölläri	PerusS	4. Meeri Toivanen	Kokoomus
j	Saara Hartzell	Vas.	5. Juhani Latva	SDP

Kaupunginhallitus, 18.01.2021, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Laitinen

kaisa.laitinen@rovaniemi.fi

kaupunginsihteri

Keskusvaalilautakunnan 1. varajäsen Thomas Suni (Vihreät) on pyytänyt eroa keskusvaalilautakunnan tehtävästä, koska hän on asettumassa kuntavaaliehdokkaaksi.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

- valtuusto myöntää Thomas Sunille eron keskusvaalilautakunnan 1. varajäsenen tehtävästä 26.1.2020 lukien sekä
- nimeää keskusvaalilautakuntaan uuden varajäsenen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 15.02.2021, § 4

Valmistelija / lisätiedot:

Kaisa Laitinen

kaisa.laitinen@rovaniemi.fi

kaupunginsihteri

Ehdotus

Kaupunginhallitus 18.1.2021 § 9 esittää kaupunginvaltuustolle, että

- valtuusto myöntää Thomas Sunille eron keskusvaalilautakunnan 1. varajäsenen tehtävästä 16.2.2020 lukien sekä
- nimeää keskusvaalilautakuntaan uuden varajäsenen.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti ja valitsi keskusvaalilautakunnan uudeksi ensimmäiseksi varajäseneksi Jari Leskisen.

Tiedoksi

Ao. henkilöt, keskusvaalilautakunta, Sarastia Oy, CaseM-tuki, tietohallinto, luottamushenkilörekisteri

---

Tarkastuslautakunta, § 52,27.05.2020
Kaupunginvaltuusto, § 39,15.06.2020
Kaupunginhallitus, § 337,19.10.2020
Kaupunginvaltuusto, § 80,26.10.2020
Kaupunginhallitus, § 30,01.02.2021
Kaupunginvaltuusto, § 5, 15.02.2021

§ 5

Raportti vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten edellyttämien toimenpiteiden toteutumisesta

ROIDno-2019-1548

Tarkastuslautakunta, 27.05.2020, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:
Juuso Kataja
juuso.kataja@rovaniemi.fi
vs. kaupunkitarkastaja

Liitteet

1 Arviointikertomus 2019 allekirj. 27.5.2020

Tarkastuslautakunnan tulee arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa sekä kuntakonsernissa toteutuneet. Lautakunnan on myös arvioitava, onko kunnan toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnissa keskeinen kohde on kaupunginhallitus, joka johtaa kaupungin toimintaa sekä vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta. Arviointi kohdistuu hallintosääntöohjauksen piirissä tapahtuvaan toimintaan.

Kaupunginhallitusta tarkastuslautakunta arvioi myös siksi, että se osana konsernijohtoa vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Arvioinnin piirissä on tällöin se yhä laajemmaksi käynyt kunnan toiminta, joka toteutetaan kunnan omistamissa sekä kunnan määräysvallassa olevissa konserniyhtiöissä ja muissa yhteisöissä.

Tarkastuslautakunta laatii valtuustoa varten arviointikertomuksen, joka tulee kuntalain 121 § mukaisesti käsitellä tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2019 arviointikertomus on tämän asian liitteenä. Kun tarkastuslautakunta hyväksyy arviointikertomuksen ja lautakunnan päättämät tekniset korjaukset on tehty, tulee arviointikertomus julkiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Kotimäki, tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta

-hyväksyy arviointikertomuksen vuodelta 2019 (Liite 1) ja saattaa sen Rovaniemen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä,

---

-oikeuttaa tarkastuspäällikön tekemään arviointikertomukseen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia,

-esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta selvitykset ja aikataulutun toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämissuhteiden perusteella.

-esittää, että selvitykset kaupunginhallitukselta pyydetäisiin siten, että ne voidaan käsitellä lokakuussa 2020 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Päätös

Tarkastuspäällikön muutettu päätösesitys:

Tarkastuslautakunta päättää

-hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2019 (Liite 1) ja saattaa sen Rovaniemen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ennen vuoden 2019 tilinpäätöksen käsittelyä,

-oikeuttaa tarkastuspäällikön tekemään arviointikertomukseen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia,

-esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta selvitykset ja aikataulutun toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämissuhteiden perusteella.

-esittää, että selvitykset kaupunginhallitukselta pyydetäisiin siten, että ne voidaan käsitellä lokakuussa 2020 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Tarkastuslautakunta päätti yksimielisesti tarkastuspäällikön muutetun päätösesityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 15.06.2020, § 39

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Kotimäki, Juuso Kataja

jari.kotimaki@rovaniemi.fi, juuso.kataja@rovaniemi.fi

tarkastuspäällikkö, vs. kaupunkitarkastaja

Liitteet

1 Arviointikertomus 2019 allekirj. 27.5.2020

Ehdotus

Tarkastuslautakunta 27.5.2020 § 52 saattaa Arviointikertomuksen vuodelta 2019 (Liite 1) Rovaniemen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta esittää, että :

- Kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta selvitykset ja aikataulun toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämissuhteiden perusteella.

- Selvitykset kaupunginhallitukselta pyydetäisiin siten, että ne voidaan käsitellä lokakuussa 2020 pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Päätös

Tarkastuspäällikkö Jari Kotimäki esitteli arviointikertomuksen. Tilintarkastaja Tapio Raappana esitteli tilintarkastuksen yhteenvedon. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Jaakko Huttunen esitteli tarkastuslautakunnan päätöksen arviointikertomuksesta sekä tilinpäätöksen käsittelystä.

Puheenjohtaja totesi, että tämän asian yhteydessä käytetään ryhmäpuheenvuorot ja käydään yleiskeskustelu asioista 39, 40, 43 ja 44.

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät:

Sakke Rantala (Kesk)
Mikkel Näkkäljärvi (SDP)
Petteri Pohja (Kok)
Kalervo Björkbacka (PS)
Esko-Juhani Teniolä (Vas)
Miikka Keränen (Vihreät)
Raimo Miettunen (KD)

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti.

Susanna Junntila poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 17.00 ja varavaltuettu Ari Karvo saapui klo 16.56. Vesa Puuronen saapui klo 17.41. Johanna Ojala-Niemelä poistui klo 17.44 ja Antti Väänänen saapui klo 17.44. Matti Torvinen poistui klo 18.05, Riita-Maija Hokkanen poistui klo 18.20.

Valtuusto piti tauon tämän asian käsittelyn aikana klo 18.20 - 18.30.

Kaupunginhallitus, 19.10.2020, § 337

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Laitinen
kaisa.laitinen@rovaniemi.fi
kaupunginsihteeri

Liitteet

1 Arviointikertomus 2019 allekirj. 27.5.2020

Kaupunginvaltuusto käsitteli arviointikertomusta vuodelta 2019 kokouksessaan 15.6.2020 § 39. Valtuusto merkitsi arviointikertomuksen tiedoksi ja pyysi kaupunginhallitukselta selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämisehdotusten perusteella. Valtuusto on pyytänyt selvityksen kaupunginhallitukselta siten, että ne voidaan käsitellä lokakuussa 2020 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Kaupunginhallitus on yhteistyössä viranhaltijoiden kanssa valmistellut vastaustaan 31.8.2020 ja 5.10.2020 pidetyissä työpajoissa.

Esitys kaupunginhallituksen selvitykseksi:

Johtopäätös 1: Suunnitelmallisuus lähtökohdaksi toiminnassa ja taloudenhoidossa

Kaupunginhallitus on 8.9.2020 § 304 antanut raamin ja ohjeen toimielimille vuoden 2021 talousarvio ja taloussuunnitelma 2022-23 laaditaan. Kaupungin vuoden 2020 talousarvio on laadittu 5,5 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Koronaviruksesta johtuen verotulojen ennakoitaan jäävän arvioidusta. Valtion tukitoimet kattavat pääosan menetyksistä, mutta koronavirus vaikuttaa myös toimintatuottojen kertymään negatiivisesti.

Vuoden 2020 talousarviossa ja vuosien 2021–2022 taloussuunnitelmassa tavoitteena oli, että kaupungin talous kääntyisi suunnitelmavuosina ylijäämäiseksi. Tavoite jää toteutumatta.

Talouden tasapainottamisen edellytyksenä on, että aikaisempien vuosien yli 4 prosentin menojen kasvu onnistutaan puolittamaan ja verorahoituksen kasvu on euromääräisesti käyttömenojen kasvua suurempaa. Tavoitteen toteutuminen edellyttää toiminnan sopeuttamista, jotta talous saadaan tasapainoon. Toimenpiteiden mahdollisimman nopea täytäntöönpano edistää tasapainon saavuttamista tulevina vuosina. Suunnitteluohjeessa esitetty kehys johtaa 7,1 miljoonan euron alijäämäiseen tulokseen vuonna 2021. Vuoden 2020 lopussa kumulatiivinen ylijäämä taseella on ennusteen mukaan 7,9 miljoonaa euroa. Taseen kertynyt ylijäämä lähes menetetään vuonna 2021.

Rovaniemen kaupungin sisäinen tarkastaja on myös omalta osaltaan laatinut kaupunginjohtajan toimeksiannosta selvityksen toiminnan ja talouden uudistamisohjelman toimeenpanosta. Sisäisen tarkastajan esittämät toimenpiteet ovat mukana toimenpide-esityksissä.

Toimenpiteet:

- Talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman 2022-23 **laadintaprosessi** on aikataulutettu niin, että toimielimet käsittelevät omat talousarvioesityksensä vasta syyskuussa, jotta koronasta johtuvat epävarmuustekijät olisivat mahdollisimman hyvin valmistelijoiden ja päättäjien tiedossa. Jokaiselle toimielimelle on valmisteltu esitys toiminnan sopeuttamistoimenpiteistä, joilla päästään kaupunginhallituksen antamaan raamiin.
- **Vuorovaikutusta** valmistelijoiden ja päätöksentekijöiden välillä on lisätty talousarvion valmisteluvaiheessa. Julkisen talouden, kuntatalouden ja Rovaniemen kaupungin talouden tilannetta käytiin läpi syyskuun 2020 valtuustoseminaarissa. Lautakunnat ovat pitäneet omia talousseminaarejaan. Kaupunginjohtaja ja talous- ja rahoitusjohtaja ovat käyneet jokaisessa valtuustoryhmässä esittelemässä ja keskustelemassa toimintaympäristön muutoksista ja kaupungin toiminnan ja talouden tilanteesta sekä toimialojen valmistelemista toiminnan sopeuttamistoimenpiteistä. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen ryhmien puheenjohtajat ovat vastaavasti käyneet keskustelua toimialalautakuntien kanssa talouden tilanteesta ja valmiselussa olevista sopeuttamistoimenpiteistä.
- Talousarvion suunnittelussa on nyt huomioitu erityisesti **realistisuus**, eikä esimerkiksi henkilöstön poissaolojen mahdolliselle vähenemiselle ole asetettu säästötavoitetta.

- Toiminnan ja talouden tasapainottaminen sisällytetään **osaksi talousarvioprosessia**, jolloin toimenpiteet ovat osa talousarviota ja -suunnitelmaa. Tämä vähentää erilaisten ohjelmien laadintaa ja sitouttaa toimialat toimenpiteisiin ja niiden seurantaan. Kaupungin toiminnan ja talouden vakauden turvaaminen edellyttää rakenteellisia uudistuksia, joiden toteuttaminen vaatii päätöksiä palvelurakenteesta ja -verkosta sekä palvelujen järjestämistavoista.
- Toiminnan ja talouden valmistelu-, päätös- ja toimeenpanoprosessia kehitetään edelleen niin, että prosessin kaikissa vaiheissa painotetaan avoimuutta sekä kuntalaisten ja eri sidosryhmien osallisuutta. **Viestintä- ja markkinointiyksikön** roolia prosessin eri vaiheissa on vahvistettu ja vahvistetaan edelleen.
- **Vahvistetaan asiantuntijoiden roolia** päätösten valmistelussa. Asiantuntijuus korostuu erityisesti päätöksissä, joissa on tarkoituksenmukaista tehdä päätösten vaikutusten ennakkovaikutusten arviointi. Panostamalla valmisteluun, sisältöön ja toimeenpanon seurantaan päätösprosessin avoimuus lisääntyy.
- Määritellään **tilivelvolliset** täsmällisemmin. Kaupunginhallitus tekee esityksen kaupunginvaltuustolle tilivelvollisten luettelosta hallintosäännön talousarvion rakenne ja sitovuus kohdassa.
- Kaupunkistrategian iso päivitystyö tehdään vasta kuntavaalien jälkeen.
- Suunnittelun henkilöstöresurssia on lisätty 1.8.2020 ja suunnittelun organisointia ja johtamista on tehostettu konsernihallinnon organisaatiomuutoksessa 1.9.2020. Strategisessa suunnittelussa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoititehtävässä on tällä hetkellä kaksi erityisasiantuntijaa. Lisäksi viestintä- ja markkinointiyksikköön on resursoitu asiantuntija osallisuuden ja vaikuttamisen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Strategisen suunnittelun vakanssit siirrettiin hallinto- ja tukipalvelut toimintayksikön organisaatiomuutoksessa henkilöstö- ja hallintopalvelut vastuualueelle. Talous- ja rahoitus -vastuualueen henkilöstösuunnitelmaa päivitetään parhaillaan.
- Talouden seuranta tehostettu vuoden 2020 alusta; kaupunginhallitus käsittelee kerran kuussa taloustilanteen.

Johtopäätös 2. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus edellyttää kaupungilta aktiivisuutta

Toimenpiteet:

- Rovaniemen kaupungin tavoitteet sote- ja maakuntauudistukselle määriteltiin viimeksi kaupunginhallituksen 21.9.2020 antamassa Rovaniemen kaupungin lausunnossa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevasta lakiesityksestä.
- Lausunnon valmisteluprosessin aikana toteutettiin laaja valmistelijoiden ja luottamushenkilöiden osallistaminen. Lakiluonnoksia sekä sote-uudistuksen toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esiteltiin kaupunginhallitukselle sekä toimialalautakunnille ennen lausunnon antamista kahdessa erillisessä tilaisuudessa. Rovaniemen kaupungin tavoitteista järjestettiin valmisteluvaiheessa myös valmistelijoiden ja kaupunginhallituksen ryhmien keskustelutilaisuus.

- Rovaniemen kaupunki osallistui aktiivisesti Lapin liiton yhteisen sote-lausunnon valmisteluun sekä Kuntaliiton ja suurten ja keskisuurten kaupunkien suunnitteluryhmiin.
- Lausunnon antamisen jälkeen kaupungin johtoryhmä seuraa sote-uudistuksen valmistelua ja tekee tarvittavat valmistelutoimenpiteet ja tuo tilannekatsauksia säännöllisesti kaupunginhallitukselle.
- Kaupunginhallitus osallistui myös tulevaisuuden sote-keskushankkeen valmisteluun ja käynnistämiseen liityviin seminaaritilaisuuksiin.
- Lapin sote -rakennuudistus -hankkeelle ja Lapin Tulevaisuuden sote -keskus -hankkeelle nimetään yhteinen viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä. Rovaniemen kaupunki on tehnyt esityksen jäsenen ja varajäsenen nimeämisestä ohjausryhmään.
- Lapin sote -rakennuudistus -hankkeelle ja Lapin Tulevaisuuden sote -keskus -hankkeelle nimetään myös poliittinen seurantaryhmä. Rovaniemen kaupunkia on pyydetty nimeämään edustaja ja varaedustaja myös poliittiseen seurantaryhmään.

Johtopäätös 3. Onko omistaja-asioiden hajautus osoittautunut toimivaksi järjestelyksi

Toimenpiteet:

- Omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan valmisteluvastuu organisointiin uudelleen konsernihallinnon organisaatiomuutoksessa 1.9.2020.
- Hallintosäännön vastuita sekä omistajapolitiikan menettelyjä koskeva valmistelutyö käynnistettiin kaupunginhallituksen iltakoulun työpajassa 5.10.2020.
- Hallintosäännön toimivuutta konsernijohtoon laajuuden suhteen arvioidaan.
- Nimitysjaoston työlle on luotu raamit ja työtä kehitetään. Tytäryhtiöiden hallitusjäsenten valintaa kehitetään edelleen kuntalain ja konserniohjeen edellyttämällä tavalla.
- Konserniohje ja omistajapolitiiset linjaukset päivitetään.

Johtopäätös 4. Hyvän hallinnon turvaamiseksi tarvitaan koulutusta

Toimenpiteet:

- Aiemman käytännön mukaisesti kuluvan valtuustokauden lopussa tehdään kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen itsearviointikyselyt. Kyselyssä luottamushenkilöt arvioivat myös toteutettua koulutusta sekä koulutustarvetta.
- Arvioinnin pohjalta laaditaan uusien luottamushenkilöiden koulutussuunnitelma keväälle 2021. Koulutussuunnitelma laaditaan niin, että
  - peruskoulutusta annetaan kaikille luottamushenkilöille,
  - kullekin toimielimelle laaditaan ao. toimielimen tehtäväalueen ja vastuiden mukainen koulutusohjelma, johon toimielimen jäsenet veloitetaan osallistumaan ja että
  - koulutusohjelman toteutetaan pidemmällä ajanjaksolla ja sitä tarkennetaan annetun palautteen pohjalta.

- Kaupungin järjestämän koulutuksen lisäksi osallistutaan Kuntaliiton sähköisiin koulutuksiin. Tarjolla olevista koulutuksista tiedotetaan aktiivisesti.
- Vuonna 2019 hyväksytyt konserniyhteisöille laaditut Hyvän hallinnon periaatteet päivitetään ja ne laajennetaan koskemaan myös peruskaupunkia. Hyvän hallinnon periaatteisiin sisällytetään valmisteluun liittyvät yhteiset käytänteet. Sekä valmistelijoille että päättäjille järjestetään myös keskitettyä koulutusta hyvän hallinnon käytänteistä. Koulutuksissa hyödynnetään uusia sähköisiä välineitä, e-oppimisympäristöä ja videoita.

Johtopäätös 5. Keskustelu kaupunginhallituksen toimintakyvystä on aiheellinen

Toimenpiteet:

Kaupunginhallitus on osallistunut FCG:n toteuttamaan hallitustyöskentelyn väliarviointiin kesällä 2019. Arvioinnin tuloksia on työstetty joulukuussa 2019 sekä elokuussa 2020. Hallituksen itsearvioinnissa kokonaistulos on vertailuryhmää parempi. Arvioinnin johtopäätöksenä hallituksen jäsenet kokevat, että parannettavaa on erityisesti talouden ohjauksessa, konserni- ja omistajaohjauksessa, viranhaltijoiden ja hallituksen jäsenten keskinäisessä vuorovaikutuksessa, sekä ajankäytön hallinnassa.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 31.10.2018 (§ 411) päättänyt toiminnan ja talouden uudistamisohjelman laatimisesta. Ohjelman tavoitteena oli selkeä ja toimiva raami talousarviolaadinnalle ja toimialojen määrärahojen mitoitukselle, jolla varmistetaan suunnittelukaudelle talouden tasapaino. Kaupunginhallitus edellytti toimielimiä tekemään esityksensä tarvittavista toimenpiteistä kaupunginhallitukselle tammikuun 2019 loppuun mennessä. Kaupunginhallitus ja toimialalautakunnat käyttivät toiminnan ja talouden uudistamisohjelman valmisteluun runsaasti aikaa. Kaupunginhallitus teki valtuustolle esityksen ohjelman hyväksymisestä 11.2.2019. Kaupunginvaltuusto merkitsi suunnitelman kuitenkin vain tiedoksi, jolloin suunnitelman toteuttamistoimenpiteisiin ei ryhdytty riittävän tehokkaasti.

Hallitus on vienyt eteenpäin TTU-ohjelman toimenpiteitä seuraavasti:

- Rovaniemen Kehitys Oy:n toiminnan uudelleen organisointi ja siirtäminen osaksi kaupungin elinkeino-organisaatiota.
- Työllisyyspalveluiden uudelleenorganisointi, sekä siirto osaksi elinvoiman toimialaa. Työllisyyspalveluiden monituottajamallin käyttöönotto. Toimenpidettä jatketaan syksyllä 2020 Eduron aseman selkeyttämisellä.
- Koulutuskuntayhtymän omistajaohjaukselta on kehitetty ja vuoropuhelua Redun suuntaan lisätty, kuntayhtymän omaisuuden palauttamismahdollisuutta on selvitetty myös syksyllä 2020.
- Sairaanhoidopiirin omistajaohjaukseen ja -vuoropuheluun on luotu vuosikello ja toteutettu useita neuvotteluita, joissa on seurattu LSHP:n talouden kehitystä sekä tuottavuusohjelman valmistelua.
- Rovakaira Oy:n lisätuloutuksen mahdollisuuksia on selvitetty.
- Johtamisjärjestelmää ja esimiestyötä on virtaviivaistettu organisaatiouudistuksen kautta. Aluelautakuntamalli on lakkautettu ja lautakuntien määrää on vähennetty.
- Kuntalaisten osallisuutta ja kuulemista on systematisoitu ja Varhaisen Avoimen Yhteistyön (VAY) mallia hyödynnetty.

- Hallintosäätö on uudistettu.
- Kansalaisopistopalvelut on siirretty Rovalan toiminnaksi.
- On käynnistetty Lappican omistajaohjauksen kehittäminen ja kustannustason madaltaminen.
- Uusissa virkajohdon rekrytoinneissa (kaupunginjohtaja, kamreeri, toimialajohtajat) on painotettu johtamisominaisuuksia, talousosaamista ja innovatiivisuutta.
- Kaupunginjohtajan johdolla on uudistettu ja kehitetty viranhaltijavalmistelua.
- Väistötilojen tehokkaammasta käytöstä laadittu suunnitelma on hyväksytty.
- Kaupunginhallituksen ajanhallinnassa kehityttyä ja onnistuttu. Kaupunginhallituksen uusi sisäinen neuvottelukulttuuri on onnistuneesti tiivistänyt ja helpottanut päätöksentekoa.

Lisäksi kaupunginhallitus on käynnistänyt TTU-ohjelmaan liittyen selvitystyön koulutuskuntayhtymän omistusmuodoista ja elinvoimatoiminnan kehittämisestä.

Useita toimenpiteitä on jäänyt myös valmistelematta, kuten teatterin toimintamallin uudistaminen, yhtenäisen avustusjärjestelmän (järjestöavustukset) luominen ja tilahallinnan toimintamalli. Päätöksenteko olisi myös voinut olla jämäkämpää.

Hallituksen toimintakykyä on kehitetty pitämällä 31.8. FCG:n Markku Pyykkölän johdolla työpaja hallituksen toimintakyvyn parantamisesta. Keskeisiksi toimenpiteiksi valikoituvat me-hengen vaaliminen, päätösten syy-seuraussuhteiden tarkempi tarkastelu (talous, hyvinvointi, ennakkovaikutusten arviointi), päättäjien ja viranhaltijoiden tiiviimpi yhteistyö asioiden valmisteluvaiheessa, omistajaohjaukseen panostaminen, sekä ohjaavan kaupunkistrategian laatiminen.

Hallituksen ajankäytön ja työn painopisteiden suunnittelussa hyödynnetään puolivuositain laadittavaa hallituksen työohjelmaa. Esimerkiksi syksyllä 2020 työohjelmassa on päätetty isot kokonaisuudet: talousasiat, omistajaohjauksen kehittäminen, henkilöstöpolitiikka ja edunvalvonta. Lisäksi hallituksella on yhteisesti hyväksytyt toiminnan pelisäännöt, joilla parannetaan hallituksen toiminnan johdonmukaisuutta ja laatua.

Lisäksi kaupunginhallitus kiinnittää edelleen erityistä huomiota siihen, että vuoden 2021 talousarviossa varataan riittävästi resurssia konsernihallintoon kehittämiseen ja TTU ohjelman läpivientiin. Hyte-jaoston asioiden valmistelua kehitetään yhteistyössä konsernihallinnon ja toimialojen kanssa.

Vuonna 2019 yhteensä 224 Manner-Suomen kuntaa teki negatiivisen tilinpäätöstuloksen, joten Rovaniemi ei suinkaan ole yksin talouden tasapainotustoimenpiteitä etsimässä. Sekä valtion toimet että koko maailmaa koetteleva korona-pandemia vaikuttavat merkittävästi kuntatalouden tilanteeseen. Rovaniemen tulee jatkossa tehdä aktiivista edunvalvontaa yhteistyössä muiden kuntien kanssa valtiovallan suuntaan, jotta kuntien toiminnan ja talouden haasteet huomoidaan valtion päätöksenteossa.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle yllä olevan selvityksen niistä toimenpiteistä, johon kaupunginhallitus on ryhtynyt tai ryhtyy arvointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämisehdotusten johdosta.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 26.10.2020, § 80

Liitteet

1 Arviointikertomus 2019 allekirj. 27.5.2020

Ehdotus

Kaupunginhallitus 19.10.2020 § 337 antaa kaupunginvaltuustolle yllä olevan selvityksen niistä toimenpiteistä, johon kaupunginhallitus on ryhtynyt tai ryhtyy arvointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämisehdotusten johdosta.

Päätös

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät

- Sakke Rantala (Kesk.)
- Terhi Heikkilä (SDP)
- Petteri Pohja (Kok.)
- Miikka Keränen (Vihreät)
- Raimo Miettunen (KD)
- Matti Torvinen (Siniset)
- Esko-Juhani Tennilä (Vas.)

Jaakko Huttunen esitti Vesa Puurosen, Miikka Keräsen, Raimo Miettusen, Kalervo Björkbackan ja Liisa Ansalan kannattamana, että kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallitusta tuomaan kaupunginvaltuuston helmikuun 2021 kokoukseen miten nyt esitetyt kehittämistoimet ovat lähteneet toutumaan ja samalla kaupunginhallituksen tulee esittää toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys ja toteutusaikataulu.

Keskustelun kuluessa Sanna Luoma esitti tilapäisen valiokunnan asettamista arvioimaan kaupunginhallituksen luottamusta. Esitystä kannattivat Petteri Pohja, Miikka Keränen Vihreät valtuustoryhmän puolesta ja Matti Torvinen. Keskustelun jatkuessa puheenjohtaja totesi, että asiaa ei voida käsitellä tässä kokouksessa. Luoma veti esityksensä pois.

Valtuusto päätti yksimielisesti merkitä kaupunginhallituksen selvityksen tiedoksi. Lisäksi valtuusto hyväksyi yksimielisesti Jaakko Huttusen esityksen.

Jaakko Huttunen palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 16.25. Ari Karvo poistui kokouksesta klo 17.40.

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Laitinen

kaisa.laitinen@rovaniemi.fi

kaupunginsihteeri

Kaupunginvaltuusto käsitteli arviointikertomusta vuodelta 2019 kokouksessaan 15.6.2020 § 39. Valtuusto merkitsi arviointikertomuksen tiedoksi ja pyysi kaupunginhallitukselta selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämisehdotusten perusteella. Valtuusto on pyytänyt selvityksen kaupunginhallitukselta siten, että ne voidaan käsitellä lokakuussa 2020 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Kaupunginhallitus on yhteistyössä viranhaltijoiden kanssa valmistellut vastaustaan 31.8.2020 ja 5.10.2020 pidetyissä työpajoissa.

Valtuusto merkitsi kaupunginhallituksen vastauksen tiedoksi kokouksessaan 26.10.2020 § 80. Lisäksi valtuusto päätti, että kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallitusta tuomaan kaupunginvaltuuston helmikuun 2021 kokoukseen selvityksen miten nyt esitetyt kehittämistoimet ovat lähteneet toteutumaan ja samalla kaupunginhallituksen tulee esittää toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys ja toteutusaikataulu.

Esitys kaupunginhallituksen selvitykseksi:

Johtopäätös 1: Suunnitelmallisuus lähtökohdaksi toiminnassa ja taloudenhoidossa

Toimenpiteet:

- Talousarvion 2021 laadintaprosessiin ja talouden tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet
  - Talousarvioprosessin aikataulutusta, vuorovaikutuksen ja asiantuntijavalmistelun lisääminen
  - Ennakkovaikutusten arvioinnin käyttäminen
  - Tasapainotustoimenpiteet ja sopeuttamistoimenpiteet sisällytetään talousarvioon
  - Talousarvion realistisuus
  - Talouden seurantaprosessin tehostaminen
- Muut toimenpiteet
  - Tilivelvollisten määrittäminen
  - Kaupunkistrategian päivittäminen
  - Suunnitteluresurssit konsernihallinnossa

Toteutuminen:

- Talousarvion 2021 valmisteluprosessissa jo huomioitiin talousarvion laadinnan aikataulutusta ja vuorovaikutuksen lisääminen. Talouden tasapainottamistoimenpiteet sisällytettiin talousarvioon. Valmisteluprosessia kehitetään edelleen yhteistyössä talousyksikön ja toimialojen kanssa.
- Ennakkovaikutusten arviointiin liittyviä menetelmiä ja työkaluja otetaan käyttöön tehostetusti vuoden 2021 aikana erityisesti kaupunkistrategian valmisteluprosessin yhteydessä.

- Talouden seurannan kehittämistä varten on tehostettu tiedolla johtamista; esimerkkinä Sarastian BI raportoinnin ja analytiikan kehittäminen VM:n hankkeen kautta.
- Johtoryhmä on määritellyt työskentelynsä pohjaksi merkittävimmät valmistelussa olevat asiat, vastuuttanut ja aikatauluttanut valmistelun. Johtoryhmä seuraa merkittävien valmistelussa olevien asioiden toteutumista säännöllisesti.
- Tilivelvollisten määrittelemisen: Asia on tarkastuspäällikön valmisteltavana.
- Kaupunkistrategian päivitystyö
  - Kaupunkistrategian valmistelutyö on käynnistetty joulukuussa 2020.
  - Johtoryhmä on käsitellyt strategiaprosessia 18.1.2021 ja kaupunginhallitus 8.2.2021.
  - Tavoitteena on, että kaupunkistrategia valmistellaan niin, että uusi valtuusto hyväksyy strategian lokakuussa 2021.
- Suunnitteluresurssit konsernihallinnossa
  - Konsernihallinnossa toiminnan ja talouden suunnitteluun sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiotyöhön on kohdennettu kahden henkilötyövuoden resurssi. Talousyksikön henkilöstösuunnitelmaa päivitetään.
  - Resurssi on edelleen tarpeeseen nähden liian pieni.
  - Tilanteen parantamiseksi selvitetään mm. hankerahoituksen käyttämistä nykyistä enemmän. Lisäksi on valmisteltu yhteistyö- ja kumppanuussopimuksia esim. koulutusorganisaatioiden ja toisten kaupunkien kanssa.

Johtopäätös 2. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus edellyttää kaupungilta aktiivisuutta

Toimenpiteet:

- Kaupungin johtoryhmä vastaa sote-uudistuksen valmistelun koordinoinnista
- Nimetään edustajat rakenneuudistus- ja Lapin Tulevaisuuden sote-keskushankkeiden ohjaus- ja seurantaryhmiin
- Tilannekuvaukset säännöllisesti kaupunginhallitukseen

Toteutuminen:

- Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala vastaa sote-uudistuksen etenemisen seurannasta ja kaupungin yhteistyöstä uudistusta valmistelevien hankkeiden kanssa. Konsernihallinto on omalta osaltaan vastuuttanut hallinnointiin ja ICT-hankkeisiin liittyvän seurannan ja valmistelun. Kaupungin johtoryhmä seuraa valmistelun etenemistä.
- Kaupunginhallitus on 2.11.2020 § 365 nimennyt edustajat poliittiseen seurantaryhmään.
- Toimialajohtaja on 12.10.2020 § 207 nimennyt edustajat hankkeiden ohjausryhmään.
- Ensimmäinen tilannekuva annettiin kaupunginhallituksen iltakoulussa 11.1.2021.

Johtopäätös 3. Onko omistaja-asioiden hajautus osoittautunut toimivaksi järjestelyksi

Toimenpiteet:

- Omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan valmisteluvastuu organisointiin uudelleen konsernihallinnon organisaatiomuutoksessa 1.9.2020.
- Hallintosäännön toimivuutta konsernijohdon laajuuden suhteen arvioidaan.
- Konserniohjeen ja omistajapolitiikan päivittäminen.
- Nimitysjaoston työlle on luotu raamit ja työtä kehitetään. Tytäryhtiöiden hallitusjäsenten valintaa kehitetään edelleen kuntalain ja konserniohjeen edellyttämällä tavalla.

Toteutuminen:

- Omistajaohjauksen valmistelutehtäviä varten on perustettu kaksi määräaikaista erityisasiantuntijan tointa (omistajaohjaus ja kiinteistöjen hallinta sekä omistajaohjaus ja rahoitusjärjestelyt).
- Hallintosäännön vastuita sekä omistajapolitiikan menettelyjä koskeva valmistelutyö käynnistettiin kaupunginhallituksen iltakoulun työpajassa 5.10.2020.
- Tavoitteena on, että kaupunginvaltuusto hyväksyy ensin kevään 2021 aikana päivitetyn omistajapolitiikan sen jälkeen päivitetyn hallintosäännön sekä konserniohjeen.
- Nimitysjaosto on laatinut työohjelman vuodelle 2021:
  - valmistellaan toukokuun 2021 valtuustoon esitys luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista
  - valmistellaan esitykset yhtiöiden ja yhteisöjen nimitysten perusteista niin, että linjaukset ovat valmiit ennen vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen käytäviä ryhmien välisiä neuvotteluja
  - valmistellaan esitykset yhteisöihin nimettävistä henkilöistä
  - valmistellaan esitys luottamustehtävänsä päättävien muistamisesta 31.5.2021 valtuustossa

Johtopäätös 4. Hyvän hallinnon turvaamiseksi tarvitaan koulutusta

Toimenpiteet:

- Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston itsearviointit
- Uusien luottamustoimielinten koulutukset
- Hyvän hallinnon periaatteet / peruskaupunki
- Hyvät käytänteet, ohjeistukset

Toteutuminen:

- Itsearviointikysely toteutetaan helmikuussa 2021. Kyselyn tulokset esitellään valtuustolle maaliskuussa 2021.
- Itsearviointikyselyyn sisällytetään kaupunkistrategian arviointi sekä organisaatiouudistuksen arviointi.
- Koulutussuunnitelman laatiminen käynnistetty.

-
- Tavoitteena, että hyvän hallinnon periaatteet hyväksytään toimielimissä syksyllä 2021.
  - Koulutukset sekä valmistelijoille ja päättäjille vuoden 2021 lopussa / vuoden 2022 alussa.

Johtopäätös 5. Keskustelu kaupunginhallituksen toimintakyvystä on aiheellinen

- Kaupunginhallituksen itsearviointi toteutetaan vielä kevään 2021 aikana.

Edellä esitetyt aikataulut sekä toimenpiteiden toteuttamisjärjestys ovat sidoksissa mm. kaupunkistrategian ja talousarvion valmisteluprosesseihin sekä valtuustokauden vaihtumiseen. Erillistä kiireellisyysjärjestystä ei ole edellä mainitusta syystä määritelty.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle yllä olevan selvityksen arvointikertomukseen 2019 liittyvien toimenpiteiden toteutumisesta.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 15.02.2021, § 5

Ehdotus

Kaupunginhallitus 1.2.2021 § 30 esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi yllä olevan selvityksen arvointikertomukseen 2019 liittyvien toimenpiteiden toteutumisesta.

Päätös

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät

- Sakke Rantala (Kesk.),
- Terhi Heikkilä (SDP),
- Sanna Luoma (Kok.),
- Esko-Juhani Tennilä (Vas.),
- Miikka Keränen (Vihreät) sekä
- Raimo Miettunen (KD).

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti merkitä raportin tiedoksi.

Petteri Pohja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.33, Minna Muukkonen poistui klo 17.50, Kari Tuominen poistui klo 17.58 ja Matti Torvinen poistui klo 18.00.

---

§ 6

Valtuustoaloite nuorten pahoinvoinnin ennaltaehkäisy

ROIDno-2021-161

Matti Henttunen ym. jättivät puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"Monen perheen painajainen, kun oman lapsen tulevaisuus tuhoutuu.

Meidän täytyy ottaa henkisesti huonosti voivista lapsista kiinni paljon aikaisemmin. Jokaisessa koukussa tulisi olla ns. matalan kynnyksen yhteys alan auttavaan ammattilaiseen, jotta koko perhe saisi hyvin varhain tarvitsemaansa tukea.

Jos tuki tulee vasta yläkouluissa, monen osalta peli voi olla jo menetetty. Tämä IS uutisointi 5/2020 on ajankohtainen myös meillä Rovaniemellä. Tähän meidän pitää panostaa, jotta syrjäytymisen tuoma turvattomuus ja ahdistus nuorisoltamme ja heidän läheisiltään väistyisi ja näin nuori saisi tarkoituksen elämälleen joka on vasta alussa.

Edellä esitetyn perusteella Perussuomalainen valtuustoryhmä pyytää kaupunkia kiinnittämään huomiota tähän erittäin tärkeään asiaan. Yksikin menetetty nuori on liikaa."

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

---

§ 7

Valtuustoaloite kohti kestäviä hankintoja

ROIDno-2021-628

Maria-Riitta Mällinen ym. jättivät puheenjohtajalle seuraavan aloitteen

"Rovaniemi tekee kilpailutuksia ja hankintoja vuosittain merkittäville summilla. Näin suurista summista puhuttaessa on valtavaa merkitystä sillä, miten tehokkaasti ja vaikuttavasti hankinnat toteutetaan. Harkituilla hankinnoilla kunta voi säästää kuntalaisten rahaa ja saada parempaa laatua. Hankinnoilla on merkitystä myös aluetaloudellisesti, erityisesti jos hankinnat pystytään toteuttamaan Rovaniemellä tai lähialueella. Rovaniemeläisten näkökulmasta puolestaan on tärkeää, että laatu huomioidaan kilpailutuksissa, erityisesti kun kilpailutetaan palveluita. Hankintojen kautta Rovaniemi voi itse edistää työllisyyttä ja ihmisten osallisuutta lisäämällä hankintoihin työllisyys-kriteerin.

Hankintalaki mahdollistaa monenlaisten laadullisten kriteerien käyttämisen hankinnoissa ja erilaisten hankintamenettelyjen välillä valitsemisen.

Muut kriteerit paitsi hinta, esim. laatu, soveltuvuus ja hankinnan toteuttamisen ympäristö- ja työllisyysvaikutukset ovat haastavia toteuttaa hankinnassa. Lapin ammattikorkeakoulu on työstämässä digitaalista työkalua, jossa hinnan lisäksi kriteerinä voi olla työllisyys, vähähiilisyys – ja siinä suhteessa kuin haluaa. Lisäksi hankintoja voi klusteroida joko kuntien yhteiskilpailutuksilla tai yritysten yhteistarjouksella. Hankkeesta löytyy lisätietoa: <https://kestavalappi.fi/>

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Rovaniemen kaupunki pyrkii lisäämään innovatiivisten ja kestävä kehityksen sekä työllisyyden parantamisen tavoitteita edistävien hankintojen osuutta."

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

---

§ 8

Valtuustoaloite Rovaniemelle taiteilijaresidenssi turvapaikanhakija- tai pakolaistaustaisille taiteilijoille

ROIDno-2021-629

Miikka Keränen ym. jättivät puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"L'Atelier des Artistes en Exil on Pariisissa toimiva taiteilijaresidenssi. Se perustettiin vuonna 2017 tarjoamaan palveluita ja työtiloja taiteilijoille, jotka ovat joutuneet pakenemaan sotaan, köyhyyttä tai sortoa. Se on toivottanut tervetulleeksi taiteilijoita yli 40 maasta, muun muassa Syyriasta ja Kongon demokraattisesta tasavallasta.

Ateljee toimii julkisin varoin ja sen parissa toimii paljon vapaaehtoisia, muun muassa juristeja, jotka auttavat taiteilijoita heidän turvapaikkahakemustensa kanssa. Taiteilijat oppivat myös ranskaa. Ateljeen avulla esimerkiksi iranilainen taiteilija Maral Bolouri sai turvapaikan ja uuden kodin Ranskasta, sillä hänen poliittiset näkemyksensä olivat uhka hänen vanhassa kotimaassaan.

Suomessa on kansainvälisesti verrattuna vähän turvaresidenssejä eikä vielä yhtään kansainvälisesti verkostoitunutta turvakaupunkia. Taiteilijoiden turvaresidenssitoimintaa on kehitettävä Suomessa systemaattisesti, koordinoitusti ja laajan verkoston yhteistyönä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Rovaniemen kaupunki ryhtyy selvittämään turvapaikanhakija- tai pakolaistaustaisille tarkoitettua taiteilijaresidenssin perustamista Rovaniemelle. Yhteistyötä voitaisiin tehdä esimerkiksi eri ministeriöiden, Lapin taiteilijaseuran sekä Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan kanssa. Hankkeelle tulisi hakea myös erilaisia tukia ja hankerahoituksia.

Rovaniemen oma turvapaikka-taiteilijaresidenssi tukisi monipuolisesti kaupungin mainetta kansainvälisenä ja avoimena arktisen taiteen ja designin keskuksena. Se olisi myös merkittävä tapa kantaa sosiaalista vastuuta vainoa pakenevista ihmisistä. "

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

---

§ 9

Valtuustoaloite maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin

ROIDno-2021-630

Tiina Outila ym. jättivät puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan peruskouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa joka arkiamu. 4. ja 5. luokkalaisista luku on 26 prosenttia, ja 8. ja 9. luokkalaisten osalta jopa 41,4 prosenttia. Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä, mutta kaikissa kodeissa ei ole samanlaisia edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta. Lisäksi Sosiaalibarometri 2020 on osoittanut koronakriisin näkyneen kunnissa toimeentulon ongelmina. 73 prosenttia sosiaalityöntekijöistä katsoo, että kriisi on lisännyt muun muassa ruoka-avun tarvetta, mikä on vääjäämättömästi vaikuttanut myös koululaisiin.

Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, ovat tulokset olleet positiivisia. Esimerkiksi Lahdessa on syksystä 2019 asti tarjottu viikoittainen aamupala neljässä koulussa, jotka on valittu kokeiluun sosioekonomisin perustein. Aamiainen on auttanut paitsi jaksamaan koulutyössä, myös mahdollistanut aikuisten kiireettömän kohtaamisen ja kartoittamaan koululaisten elämään mahdollisesti liittyviä haasteita. Kokeiluista saadun palautteen perusteella yhteisöllinen koulupäivän aloitus on rauhoittanut oppilaita ja antanut koulutyöhön hyvän lähtökohdan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki tarjoaa jatkossa perusopetuksen oppilaille maksuttoman aamupalan kouluissa. Toimella pystymme tasaamaan oppilaiden välisiä sosioekonomisia eroja sekä rauhoittamaan koulupäiviä. Esitämme myös, että maksuttoman aamupalan tarjoamisen vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin seurataan."

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

---

§ 10

Valtuustoaloite pysäköinti Riistatien varrella

ROIDno-2021-631

Vesa Puuronen jätti puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"Esitän, että Rovaniemen kaupungissa sijaitsevan Riistatien varrella kielletään pysäköinti pysäköintikieltomerkeillä. Katu on kapea ja sen läheisyydessä sijaitsee Validian palveluyksikkö, jonka asukkaista monet liikkuvat pyörätuolilla tai ovat näkövammaisia. Heidän liikkumistaan jalkakäytävillä ja suojateilla pysäköidyt autot haittaavat. Havainnot väärinpysäköinnistä on tullut runsaasti, joten myös kaupungin pysäköintivalvonnan tulisi ottaa katu erityisvalvontaan."

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

---

§ 11

Valtuustoaloite kierrätysroskikset

ROIDno-2021-632

Saara Koikkalainen ym. jättivät puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"Kierrättäminen vähentää uusien raaka-aineiden ja energian tarvetta. Tällöin kierrätysmateriaalista valmistetun lopputuotteen ympäristöjalanjälki on huomattavasti pienempi kuin uusista raaka-aineista valmistetun. Hyvin toimivassa kiertotaloudessa turhaa jätettä ei synny vaan arvokkaat materiaalit pidetään kierrossa mahdollisimman pitkään. Biojätteet voidaan hyödyntää esimerkiksi biokaasun tuotantoon, ja pakkausmuoveista voidaan tehdä uusia muovituotteita. Rovaniemi on yksi Suomen ympäristökeskuksen valitsemista kiertotalouden edelläkävijäkunnista. Kaupunki on sitoutunut esimerkiksi toteuttamaan valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteita, joita ovat yhdyskuntajätteen kierrätysasteen kasvattaminen, materiaalihyötykäytön parantaminen sekä jätemäärän vähentäminen. Tätä tavoitetta edistääksemme esitämme, että kaupungin keskusta-alueen yleiset roskakorit muutetaan eri jätetyyppien lajittelun mahdollistaviksi kierrätysroskakoreiksi. Tämä sopisi myös edistyksellisen matkailukaupungin imagoon ja lisäisi kierrätyksen tunnettuutta kaupunkilaisten keskuudessa. Kaupungin tuleekin selvittää tämänkaltaisen parannuksen toteuttamismahdollisuudet yhteistyössä keskeisten toimijoiden, kuten Napapiirin Residuumin ja Alltimen kanssa."

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

---

§ 12

Valtuustoaloite Susivoudin ulkokuntosali

ROIDno-2021-633

Saara Koikkalainen ym. jättivät puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"Terveysliikunnalla on kymmeniä suotuisia vaikutuksia elimistön toimintoihin. Se parantaa heikentyneitä sokeriaineenvaihduntaa, vahvistaa luustoa, helpottaa stressinhallintaa, alentaa kohonnutta verenpainetta ja korkeaa kolesterolia sekä ehkäisee sydän- ja verisuonisairauksia, aikuisiän diabetesta ja tuki- ja liikuntaelinten sairauksia. Säännöllisellä liikunnalla on suotuisia vaikutuksia myös mielenterveyteen ja henkiseen hyvinvointiin. Itsenäisesti ja ulkotiloissa tapahtuvan liikkumisen merkitys on lisääntynyt erityisesti nyt korona-aikana. Rovaniemi on merkittävä opiskelijakaupunki. Lapin yliopiston ja Lapin ammattikorkeakoulun kampusalue sijaitsee pääasiassa Rantavitikalla, jossa on myös Lapin koulutuskeskus REDUn Jokiväylän toimintayksikkö. Alueella on myös paljon opiskelija-asuntoja. Susivoudin kenttä on näiden välittömässä läheisyydessä ja olisi siten luonteva sijoituspaikka ulkokuntosalille. Uudet liikuntavälineet tuon lähiliikuntapaikan yhteydessä palvelisivat myös Rantavitikan peruskoulua ja lähellä sijaitsevia päiväkoteja. Esitämme, että uusien liikuntavälineiden hankintaa kiirehditään niin, että Susivoudin ulkokuntosali pyritään avaamaan jo tulevana kesänä."

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

Kunnallisvalitus

§3, §4

Kunnallisvalitusohje

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa kuntalain 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Kunnallisvalituksen valitusperusteina ovat päätöksen tai päätöksenteon laillisuusvirheet.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot

Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu

Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Telefax: 029 5642 841

Puhelin: 029 5642 800 (vaihde)

Virka-aika: ma - pe kello 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusosoituksen sisältö, liitteet ja toimittaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava ja siinä on mainittava valittajan nimi ja kotikunta. Vastaavasti on ilmoitettava laillisen edustajan, asiamiehen tai valituksen laatijan nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; päätöksen tehnyt viranomaislainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valituskirjelmään on liitettävä alkuperäinen tai viran puolesta oikeaksi todistettu jäljennös päätöksestä, josta valitetaan; todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valituksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen. Valitus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Mikäli valituskirjelmä lähetetään postitse, on se jätettävä postiin niin ajoissa, että se ehtii perille viraston aukioloaikana ennen valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan (faksi, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) tulee olla määräaikana viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei tule lähettää suojaamattomassa sähköpostiyhteydessä, suojaamattomalla verkkolomakkeella tai niiden liitteenä. Kunnallisvalitus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Kunnallisvalituksen maksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen. (Tuomioistuinmaksulaki 11.12.2015/1455.)

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Rovaniemen kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 8216, 96101 Rovaniemi

Käyntiosoite: Osviitta asiakaspalvelu Olkkarin Hyvinvointi- ja palvelupisteessä
Koskikatu 25, 2. kerros, Rovaniemi

Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)rovaniemi.fi

Telefax: 016 322 6450

Puhelin: 016 3221

Osviitta avoinna: arkipäivisin ma - to kello 9.00 - 16.30 ja pe kello 9.00 - 15.30

Pöytäkirjan tarkastus- ja allekirjoituspäivä sekä pöytäkirjan verkkoon julkaisupäivä esitetään kunkin pöytäkirjan allekirjoitussivulla.

Muutoksenhakukielto

§1, §2, §5, §6, §7, §8, §9, §10, §11, §12

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.